

Hyvinvointialueneuvottelu Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue

Aika: 24.10.2023, klo. 10.00 – 14.00

Paikka: Julkisuus, Eteläesplanadi 10, Helsinki

Alueen edustajat

Lasse Hautala, aluehallituksen puheenjohtaja

Tero Järvinen, hyvinvointialuejohtaja

Tommi Niemi, hallinto- ja strategiapalveluiden toimialuejohtaja

Tanja Penninkangas, sosiaalijohtaja

Kirsti Kähärä, johtajaylilääkäri

Kaija-Riitta Suonsyrjä, johtajaylihoitaja

Harri Setälä, pelastusjohtaja

Anu Helin, talousjohtaja

Puheenjohtajisto

Kari Hakari, osastopäällikkö, STM, puheenjohtaja

Kimmo Kohvakka, pelastusylijohtaja, SM, varapuheenjohtaja

Valtioneuvoston edustajat

Outi Salo, erityisasiantuntija, SM

Ville-Veikko Ahonen, finanssineuvos, VM (KAO)

Teija Mikkola, neuvotteleva virkamies, VM (BO)

Hannele Ridanpää, arviointipäällikkö, THL

Jari Valtanen, pelastusylitarkastaja, AVI

Anna-Kaisa Iivari, osastopäällikkö, STM YTO

Anna Cantell-Forsbom, osastopäällikkö, STM APO

Harri Jokiranta, johtava asiantuntija, STM OHO (YTA-koordinaattori, asiantuntijasihteeri)

1. Tilaisuuden avaus

Puheenjohtajat osastopäällikkö Kari Hakari ja pelastusylijohtaja Kimmo Kohvakka

2. Osallistujien toteaminen, esittäytyminen ja asialistan hyväksyminen

Päätösesitys: Todetaan osallistujat, lyhyt esittäytyminen ja hyväksytään asialista muutoksitta.

Päätös: Todettiin esityslistan mukaisesti.

3. Hallitusohjelma

3.1 Hallitusohjelman linjaukset

Kansallinen palvelureformi

Palvelureformi on sosiaali- ja terveydenhuollon sisällöllisen uudistumisen reformi. Reformin keskeisenä tavoitteena on tukea alueiden uudistusohjelmien toimeenpanoa ja varmistaa alueiden taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen.

Työhyvinvoinnin ja –turvallisuuden parantaminen pelastustoimessa

Pelastusalalla käynnistetään kansallinen hanke työturvallisuuden parantamiseksi. Pelastusalan työhyvinvointiin kiinnitetään erityistä huomiota.

Ohjauksen yhtenäistäminen

Ohjauksen yhteensovittamisella tavoitellaan uudistuksen tavoitteiden saavuttamista: palvelujen yhdenvertaisuuden turvaamista ja kustannusten kasvun hillintää sekä kustannusvaikuttavuutta. Hyvinvointialueiden ohjauksen yhteensovittaminen säädetään valtiovarainministeriön tehtäväksi ja vahvistetaan ministeriön voimavaroja. Valtiovarainministeriön johdolla STM, SM ja VM sekä muut viranomaiset seuraavat ja arvioivat hyvinvointialueiden toiminnan vaikuttavuutta, taloudellisuutta ja tuloksellisuutta.

Muut hallitusohjelman keskeiset nostot

Valtakunnalliset tavoitteet

Keskeiset lainsäädäntöhankkeet/nostot/ohjelmat

Alueen yleiskatsaus ja huomiot hallitusohjelmasta

Alueen edustaja esittelee

Alueen yleiskatsaus ja näkemykset hallitusohjelmasta kokonaisuutena, ei muutosohjelmien esittelyä. (Liitteessä 2)

Päätösesitys: Käydään läpi hallitusohjelman keskeiset hyvinvointialueita koskevat linjaukset sekä alueen yleinen tilanne.

Päätös: Hyväksyttiin päätösesitys.

4. Alueen tilanne – palveluiden toteutuminen ja talouden tila

4.1 Hyvinvointialueen tilannekuvaraportti ja asiantuntija-arviot

Käydään läpi taustamateriaalien sekä tilannekuva-analyysin pohjalta tehdyt havainnot alueen tilanteesta.

Hyvinvointialueen tilannekuvaraportin sekä asiantuntija-arvioiden keskeiset nostot on kuvattu liitteessä 3.

4.2 Alueen muutos- ja uudistusohjelma

Alueen uudistumistyötä ohjaa kullakin alueella muutos- ja/tai uudistusohjelma. Alue esittelee oman ohjelmansa keskeiset tavoitteet ja aikataulun.

Alueen muutos- ja uudistusohjelmakokonaisuus on esitelty liitteessä 4.

4.3 Alueen oma nosto (sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen erityiskysymykset)

Mahdollinen asia, jonka alue haluaa tuoda keskusteluun, mutta ei sisälly muutosohjelmaan.

Mahdollisen noston pitää kuulua laissa määriteltyjen asiakokonaisuuksien piiriin.

Alueen oma nosto on esitetty liitteessä 5.

Päätösehdotus: Käydään läpi alueen tilanne sekä keskeiset haasteet. Kuullaan alueen muutosohjelman toteutuksen tavoitteet ja aikataulu.

Päätös: Hyväksyttiin päätösehdotus

5. Johtopäätökset

5.1 Yhteinen näkemys alueen tilanteesta (neuvottelusta)

Neuvotteluiden pohjalta muodostetaan yhteinen näkemys alueen tilanteesta. Tämän kohta sovi-
taan neuvottelussa yhdessä alueen edustajien kanssa ja kirjataan keskeiset asiat ja huomiot.

Päätösehdotus: Puheenjohtaja tekee päätösehdotuksen kokouksessa.

Päätös: Todettiin, että neuvotteluissa on syntynyt yhteinen tilannekuva Etelä-Pohjanmaan hyvin-
vointialueen tilanteesta.

Tunnistettiin alueen muutos- ja uudistusohjelman toimeenpanoon liittyvät riskit. Näistä erityi-
sesti säästötoimenpiteet, jotka kohdistuvat ei-lakisääteisiin tehtäviin, vaarantavat ennaltaehkäi-
sevän ja HYTE –toiminnan toteutusta ja siirtävät palvelutarvetta raskaimpiin palveluihin. Tämä
uhkaa sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisten tavoitteiden saavuttamista.

5.2 Vaikutukset STM ja SM selvityksiin

Kirjataan mahdolliset neuvotteluiden tuomat muutokset selvityksiin.

Päätösehdotus: Puheenjohtaja tekee päätösehdotuksen kokouksessa

Päätös: Todettiin, että ei ole vaikutuksia.

5.3 Valtioneuvoston toimenpidesuositukset

Ehdotukset valtioneuvoston toimenpidesuosituksiksi hyvinvointialueelle:

VM:n ja STM:n suositukset:

1. Alueen on jatkettava toiminnan uudistamista.
2. Alueen on vauhditettava päätöksentekoa toimintansa uudistamiseksi.
3. Alueen on selkeytettävä palvelurakennetta ja palveluverkkoa sekä lisättävä digitaalisten palveluiden käyttöä.
4. Alueen väestöennusteet ja aluerakenteen muutokset huomioiden alueen palveluverkkoa on kevennettävä vastaamaan palvelutarpeiden mukaista saatavuutta ja kustannusvaikutta-
vuutta.
5. Alueen on tunnistettava, suunniteltava sekä toimeenpantava tarvittavat toimet vuokratyön
käytön vähentämiseksi.
6. Alueen on nopeutettava ja vahvistettava YTA-yhteistyötä.

SM:n suositukset:

7. Alueen on jatkettava toiminnan uudistamista.
8. Onnettomuuksien määrää tulee vähentää tehokkaasti ja tulipalojen määrä tulee puolittaa vuoteen 2030 mennessä. Hyvinvointialueiden tulee onnettomuuksien ehkäisytyössä kiinnittää huomiota laadun ja vaikuttavuuden vahvistamiseen.
9. Hyvinvointialueiden tulee parantaa toimintavalmiutta alueella toimintaympäristön riskejä vastaavalle tasolle.
10. Hyvinvointialueiden pelastustoimien tulee varmistaa, että väestönsuojeluun varautumiseen kohdennetut resurssit ja osaaminen ovat riittävät ja suuntautuvat lakisääteisten tehtävien toteuttamiseen.
11. Hyvinvointialueiden tulee kiinnittää erityistä huomiota pelastuslaitosten työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen.

Päätösehdotus: Annetaan esitetyt toimenpidesuosituksset

Päätös: Hyväksyttiin päätösehdotus.

5.4 Jatkotoimenpiteistä sopiminen

Sovitaan yhdessä jatkotoimenpiteistä ja mahdollisesti seurattavista asioista sekä seurannan aikataulusta ja tavoista.

Päätösehdotus: Puheenjohtaja tekee ehdotuksen seurattavista asioista kokouksessa

Päätös:

Toimenpidesuosituksia seurataan Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) §24 ja Laki pelastustoimen järjestämisestä (613/2021) §10 mukaisesti, hyödyntäen hyvinvointialueen vuosittaista selvitystä, Sosiaali- ja terveysministeriön ja Sisäministeriön vuosittaista selvitystä, hyvinvointialuekohtaista Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntija-arviota, aluehallintoviraston asiantuntija-arviota, sekä lisäksi vuosittain ministeriöiden ja hyvinvointialueneuvottelujen yhteydessä.

VM:n ja STM:n suositukset:

1. Alueen on jatkettava toiminnan uudistamista.
2. Alueen on vauhditettava päätöksentekoa toimintansa uudistamiseksi.
3. Alueen on selkeytettävä palvelurakennetta ja palveluverkkoa sekä lisättävä digitaalisten palveluiden käyttöä.
4. Alueen väestöennusteet ja aluerakenteen muutokset huomioiden alueen palveluverkkoa on kevennettävä vastaamaan palvelutarpeiden mukaista saatavuutta ja kustannusvaikutavuutta.
5. Alueen on tunnistettava, suunniteltava sekä toimeenpantava tarvittavat toimet vuokratyön käytön vähentämiseksi.
6. Alueen on nopeutettava ja vahvistettava YTA-yhteistyötä.

Liitteet

Liite 1: Neuvottelun esitysmateriaali

Liite 2: Alueen yleistilanne

Liite 3: Hyvinvointialueen tilannekuvaraportin sekä asiantuntija-arvioiden keskeiset nostot

Liite 4: Alueen muutosohjelmakokonaisuus

Liite 5: Alueen erillinen oma nosto

Liite 6: Valtioneuvoston toimenpidesuositukset

Neuvotteluiden taustamateriaalit:

Hyvinvointialueen oma selvitys sosiaali- ja terveydenhuollon ja hyvinvointialueen talouden tilasta

Aluetta koskeva Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntija-arvio sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä

Aluehallintoviraston asiantuntija-arvio pelastustoimesta hyvinvointialueella

Aluehallintoviraston selvitys sosiaali- ja terveydenhuollon yhdenvertaisesta toteutumisesta hyvinvointialueella

Yhteistyöaluetta koskeva Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntija-arvio sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä

Valtakunnallinen Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntija-arvio sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä

Valviran valtakunnallinen selvitys valvontahavainnosta koskien sosiaali- ja terveydenhuoltoa

Aluehallintoviraston valtakunnallinen asiantuntija-arvio pelastustoimesta

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön vuosittainen selvitys – luonnos

Sisäministeriön vuosittainen selvitys

SM:n suositukset:

12. Alueen on jatkettava toiminnan uudistamista.
13. Onnettomuuksien määrää tulee vähentää tehokkaasti ja tulipalojen määrä tulee puolittaa vuoteen 2030 mennessä. Hyvinvointialueiden tulee onnettomuuksien ehkäisytyössä kiinnittää huomiota laadun ja vaikuttavuuden vahvistamiseen.
14. Hyvinvointialueiden tulee parantaa toimintavalmiutta alueella toimintaympäristön riskejä vastaavalle tasolle.
15. Hyvinvointialueiden pelastustoimien tulee varmistaa, että väestönsuojeluun varautumiseen kohdennetut resurssit ja osaaminen ovat riittävät ja suuntautuvat lakisääteisten tehtävien toteuttamiseen.
16. Hyvinvointialueiden tulee kiinnittää erityistä huomiota pelastusalan työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen.

6. Tilaisuuden päätös

Puheenjohtajat Kari Hakari ja Kimmo Kohvakka päättivät neuvottelun klo 14.05.

Kari Hakari
Osastopäällikkö
Sosiaali- ja terveysministeriö

Kimmo Kohvakka
Pelastusylijohtaja
Sisäministeriö

Tero Järvinen
Hyvinvointialuejohtaja
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue

VN/22236/2023-STM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

Hakari Kari 913129191

2024-02-26

KOHVAKKA KIMMO 91260243T

2024-02-26

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Alueen Etelä-Pohjanmaa neuvottelu

24.10. klo 10.00 -14.00

Asialista

1. Tilaisuuden avaus
2. Osallistujien toteaminen, esittäytyminen ja asialistan hyväksyminen
3. Hallitusohjelma
4. Alueen tilanne – palveluiden toteutuminen ja talouden tila
5. Johtopäätökset
6. Tilaisuuden päätös

2. Osallistujien toteaminen, esittäytyminen ja asialistan hyväksyminen

Tarkennus osion aiheesta

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Osallistajat

- Alueen osallistajat

- Lasse Hautala, aluehallituksen puheenjohtaja
- Tero Järvinen, hyvinvointialuejohtaja
- Tommi Niemi, hallinto- ja strategiapalveluiden toimialuejohtaja
- Tanja Penninkangas, sosiaalihoitaja, sosiaalityön professiojohtaja
- Kirsti Kähärä, johtajayliääkäri, lääketieteen professiojohtaja
- Kajja-Riitta Suonsyrjä, johtajaylihoitaja, hoitotieteen professiojohtaja
- Harri Setälä, pelastusjohtaja, pelastustoimen professiojohtaja
- Anu Helin, talousjohtaja

- Valtioneuvoston osallistajat

- Kari Hakari, osastopäällikkö, STM, puheenjohtaja
- Kimmo Kohvakka, pelastusylijohtaja, SM, varapuheenjohtaja
- Outi Salo, erityisasiantuntija, SM
- Ville-Veikko Ahonen, finanssineuvos, VM (KAO)
- Teija Mikkola, neuvotteleva virkamies, VM (BO)
- Hannele Ridanpää, arviointipäällikkö, THL
- Jari Valtanen, pelastusylitarkastaja, AVI
- Anna-Kaisa Iivari, osastopäällikkö, STM YTO
- Anna Cantell-Forsbom, osastopäällikkö, STM APO
- Harri Jokiranta, johtava asiantuntija, STM OHO (YTA-koordinaattori, asiantuntijas sihteeri)

3. Hallitusohjelma

Tarkennus osion aiheesta

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Hallitusohjelma jatkaa aiempia uudistuksia

- Hallitusohjelmassa todetaan, että ***sosiaali- ja terveydenhuollon palvelulainsäädäntö sekä siihen liittyvä ohjaus uudistetaan vastaamaan uusia sote-rakenteita ja valtakunnallisia sote-tavoitteita***
- Reformin keskeisenä tavoitteena on **tukea alueiden uudistusohjelmien toimeenpanoa ja varmistaa alueiden taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen**
- Rakennetaan nykyistä selkeämpi kansallinen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmä
- Tehdään mahdollistavaa lainsäädäntöä ja vaikuttavampaa kansallista ohjausta
 - Poistetaan esteitä mm. integraation, tietojohtamisen, digitalisaation ja henkilöstön riittävyyden edistämiseksi
 - Kevennetään sitä yksityiskohtaista palvelujen sisältöjä koskevaa sääntelyä, joka on tullut tarpeettomaksi hyvinvointialueiden aloittamisen ja sote-järjestämislain mukaisen kansallisen ohjauksen myötä
 - Vahvistetaan yhteistyöaluetasoisista ja kansallista kustannusvaikuttavuutta edistävää ohjausta sekä hyvinvointialueiden välistä vertailua

Kansallinen palvelureformi ja alueiden muutosohjelmat muodostavat kokonaisuuden

Finanssipoliittinen tavoite: hillitä kustannusten kasvua 2-3 mrd eurolla vuoteen 2031 mennessä suhteessa vuoden 2023 julkisen talouden perusuraan.

Kansallinen palvelureformi

Kansallisia toimia kuten

Säädösten uudistaminen (mm. terveydenhuolto- ja sosiaalihuoltolait)

Hyvän työn ohjelma ja sote-ammattihenkilölakien muutokset

Tietojohtamisen, digitalisaation ja ohjauksen kehittäminen (mm. sote-järjestämislaki, asiakastietolaki ja mahdollistavampi substanssilainsäädäntö)

0,8 mrd €

Hyvinvointialueiden muutosohjelmat

Alueellisia toimia kuten

Palvelurakenteen kehittäminen (mm. yhteisölliset ja kotiin tuotavat palvelut, palveluohjaus ja palveluketjut, digitaalisten ja etäpalvelujen ensisijaisuus, parhaiden ratkaisujen levittäminen)

Tehostetaan toimintoja ja muutetaan toimintatapoja (mm. investoinnit, hankinnat, tilojen ja palveluverkon järjeistäminen, sairauspoissaolojen vähentäminen, siirtyneet virat)

Lisätään alueiden yhteistyötä ja koordinaatiota (mm. tehtävien kokoaminen suurempiin kokonaisuuksiin, ennakoiva henkilöstö-suunnittelu, lääke-, laite- ja tarvikehankintojen keskittäminen)

1,2 mrd €

Mitä Kansallisella palvelureformilla tavoitellaan?

- **Vauhditetaan alueellista kehittämistyötä**, varmistaen hallittu, samanaikainen ja rohkea muutos koko maassa. Reformin myötä suomalaisella hyvinvointiyhteiskunnalla ja sote-alan henkilöstöllä on paremmat valmiudet ja resilienssi toimia ja turvata ihmisten perusoikeudet jatkuvasti muuttuvassa toimintaympäristössä.
- **Selkeämpi sote-palvelurakenne**, jotta palvelut, henkilöstö ja resurssit kohdentuvat oikein. Ennaltaehkäisevät, perustason ja erityistason sekä hyvinvointia ja terveyttä edistävät palvelut muodostavat porrasteisen kokonaisuuden.
- **Digitaalisten ja yhteisöllisten ratkaisujen ensisijaisuus** parantaa palvelujärjestelmän toimivuutta ja hillitsee menokasvua. Rajalliset sote-resurssit saadaan paremmin riittämään, kun kaikkia palvelukanavia sekä yhteiskunnan ja yhteisöjen resursseja hyödynnetään optimaalisesti. **Panostetaan** poikkihallinnolliseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen, ennaltaehkäisyyn, omahoidon mahdollisuuksiin, perustason palveluihin (ml. integraatio ja jatkuvuus), digitalisaatioon ja palveluohjauksen (ml. kohdennetut palveluketjut ja –kokonaisuudet).
- **Kansallisesti painotetaan vaikuttavia palveluja, toimintamalleja ja johtamista.** Kansallinen palvelulupaus huomioi alueelliset ja yksilölliset tarpeet, mutta myös realistisesti käytettävissä olevat resurssit. Vähähyötyisiä hoitoja ja tutkimuksia vähennetään.
- **Vahvistetaan viiden yhteistyöalueen koordinaatiovastuuta ja kansallista yhteistyötä** vaikuttavuuden ja tuottavuuden parantamiseksi, erityisesti laaja-alaista erityisosaamista tai merkittäviä investointeja edellyttävien palvelujen ja tehtävien osalta.

Kansallinen palvelureformi

Ennaltaehkäisyn
vahvistaminen

Integraation,
saatavuuden ja
jatkuvuuden
vahvistaminen

Palvelujärjestelmän
selkeyttäminen

Vaikuttavuuden
lisääminen

Varautumisen ja
häiriötilanteiden
hoidon vahvistaminen

Reformin edellyttämät lainsäädännön muutokset (lainsäädännön koordinaatio)

Yleiset palvelut (esim. terveydenhuoltolaki, sosiaalihuoltolaki, IMO-laki)

Mielenterveys-, päihde- ja riippuvuuspalvelut (esim.. mielenterveyslaki)

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut (esim.. lastensuojelulaki)

Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden palvelut (esim. vanhuspalvelulaki, vammaispalvelulaki)

SOTE-henkilöstön riittävyys ja saatavuus (esim. Hyvän työn -ohjelma, sote-ammattihenkilölait)

Tiedonhallinta, tiedolla johtaminen ja digitalisaatio (esim. asiakastietolaki)

Ohjausjärjestelmän päivittäminen (esim. sote-järjestämislaki)

Yhteydet muihin STM:n ja VN:n hankkeisiin ja ohjelmiin

Työhyvinvoinnin ja -turvallisuuden parantaminen pelastustoimessa

Hallitusohjelma

- Hallitus edistää työturvallisuutta ja työelämän väkivaltatilanteiden ennaltaehkäisyä. Hallitus parantaa muun muassa hoito- ja pelastushenkilökunnan oikeussuojaa työhön liittyvissä väkivaltatilanteissa virkamiehen suojaa vastaavaksi.
- Hallitus käynnistää kansallisen hankkeen pelastusalan työturvallisuuden parantamiseksi. Rikoslakia muutetaan siten, että väkivallasta ensihoitohenkilöstöä kohtaan tai sillä uhkaamisesta seuraava rangaistus vastaa virkamiehen väkivaltaisesta vastustamisesta seuraavia rangaistuksia.
- Pelastusalan työhyvinvointiin kiinnitetään erityistä huomiota. Pelastusalan posttraumatyöpajojen jatkuminen varmistetaan.

Kansallinen hanke työturvallisuuden parantamiseksi

- Pelastusalan työhyvinvoinnin seurannan työkalu.
- Selvitys pelastusalan työturvallisuuden parantamisen tarpeista.
- Kerätään jo kentällä käytössä olevat hyvät käytännöt jaettavaksi valtakunnallisesti.
- Posttraumatyöpajojen jatkon selvittäminen
- Suojavarusteiden kehittäminen Pelastustoimen suoja-asuja koskevan esiselvityshankkeen toimenpidesuosituksen perusteella
- Hyvän työn ohjelma sisältämään SOTE-toimenpiteiden lisäksi myös pelastustoimeen liittyvät toimenpiteet.
- OM/SM/TEM valmistelee tarvittavat lakimuutokset

Ohjauksen yhteensovittaminen

- Ohjauksen yhteensovittamisella tavoitellaan uudistuksen tavoitteiden saavuttamista: palvelujen yhdenvertaisuuden turvaamista ja kustannusten kasvun hillintää sekä kustannusvaikuttavuutta.
- Valtiovarainministeriön tehtäväksi tulee sovittaa yhteen valtioneuvostossa tehtävää hyvinvointialueiden ohjausta. Lähtökohtana on se, että valtioneuvostossa tehtävä hyvinvointialueiden ohjaus on yhteensopivaa valtioneuvoston asettamien julkisen talouden finanssipoliittisten tavoitteiden kanssa.
- Käytännössä hyvinvointialueiden ohjauksessa ja hyvinvointialueita koskevan lainsäädännön valmistelussa alueiden toimintaa ja taloutta arvioidaan aiempaa kattavammin kokonaisuutena.
- Päällekkäiset lakisääteiset ohjausvälineet kuten neuvottelukunnat ja valtakunnalliset tavoitteet yhdistetään. Tavoitteena on nykyistä selkeämpi ja tehokkaampi ohjausrakenne.

Muut hallitusohjelman keskeiset nostot

- Soten valtakunnallisten tavoitteiden päivitys
- Keskeiset lainsäädäntöhankkeet/nostot/ohjelmat
 - Hyvän työn ohjelma

Alueen yleiskatsaus ja huomiot hallitusohjelmasta

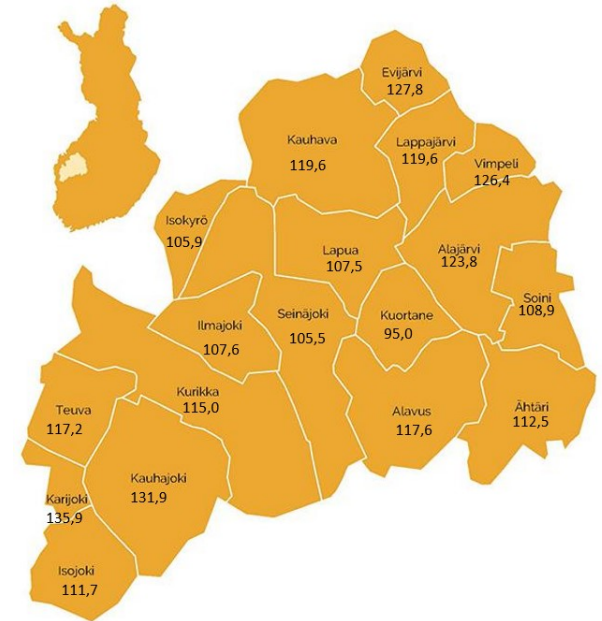
Tarkennus osion aiheesta

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Alueen yleiskatsaus ja huomiot hallitusohjelmasta

- Hyvinvointialueiden väestön palvelutarpeet ja henkilöstön saatavuushaasteet huomioiden hallitusohjelma ei tosiasiallisesti vastaa hyvinvointialueiden rahoitustarpeeseen.
- Hyvinvointialueiden toiminnan ollessa vasta aluillaan, palveluiden järjestämistä kustannusvaikuttavasti on hankala arvioida.
 - Hyvinvointialueiden arviointimenettelyyn joutumisen kriteereiden uudelleentarkastelu
 - Hyvinvointialuelain 123 §:n muutoksen uudelleentarkastelu (jo yksi lisärahoitusmenettely voi johtaa arviointimenettelyyn).
- Hallitusohjelman mukaisten sosiaaliturvaleikkausten myötä tarve sosiaalihuollon palveluille kasvaa.
- Hallitusohjelman Kela-korvausmalli edellyttää hoidon tarpeen arvioinnin yhdenmukaisuutta ja pysymistä hyvinvointialueen vastuulla, jotta toiminta on vaikuttavaa, eikä aiheuta osaoptimointia. Myös vuokralääkäritoimintaa tulee arvioida uudelleen.
- Hyvinvointialueiden ja kuntien välisten vastuiden tarkempi määrittely esim hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä työllisyyden edistämisen palveluissa
- Kansallisen toimintaympäristön muutoksen huomioiminen valmiuden ja varautumisen alueellisessa suunnittelussa.

Sotkanet ja THL:n sairastavuusindeksi, ikävakiointu (2019).
Sairastavuudessa keskeinen alue pärjää parhaiten. Sairastavuusindekseissä on tunnistettuja epävarmuustekijöitä, mutta kertovat trendin.

Pelastustoimen huomiot hallitusohjelmasta

- Pelastusviranomaisten yhtenäiset johto- ja tilannekeskukset käynnistetään (rahoitus puuttuu, asetusluonnos / lausuntovaihe).
- Pelastajakoulutukseen osoitettu 3,5 M € (125 pelastajaa) on riittämätön.
- Kansallinen hanke pelastusalan työturvallisuuden parantamiseksi.
- Muutokset Suomen turvallisuustilanteessa otettava huomioon

Toimintaympäristön muutos

- Väestö vähentyy, keskittyy, ikääntyy ja sairastavuus lisääntyy
- Pelastustoimen hälytysmäärä lisääntyy harva-alueella
- Palveluja käytetään yhä enemmän kotona (vrt. pankkipalvelut)
- Ensivastetehtävät lisääntyvät erityisesti harva-alueella
- Ihmisten äärikäyttäytyminen, ilkeävalta, tahallaan sytytetyt tulipalot
- Ilmaston muutos (kuivuus, laajat metsäpalot ja tulvat)
- Ukrainan tilanne (pakotteet, talous, pakolaiset)
- Energiakriisi – turvallisuuskriisi
- Talouskriisi (Inflaatio, koron nousu, turvetuotanto, tarhaus, rakentaminen ja rakennusteollisuus)
- Kansallinen ja kansainvälinen turvallisuustilanne

4. Alueen tilanne – palveluiden toteutuminen ja talouden tila

Tarkennus osion aiheesta

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

4.1 Hyvinvointialueen tilannekuvaraportti ja asiantuntija-arviot

Tarkennus osion aiheesta

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Alueen yleiskatsaus

- Sosiaalipalvelujen saatavuudessa haasteita (erityisesti ikääntyneiden palvelut)
- Yhä useampi pääsee viikon sisällä terveyskeskuslääkärin vastaanotolle
- Kuilu henkilöstön vaikeutuvan saatavuuden ja palvelutarpeiden kasvun välillä on jyrkkenevässä.
- UTV konkretisoituu suhteellisen verkkaisesti, myös aikaisempaa alueellista suunnittelutyötä hyödyntämällä
- Palveluverkkosuunnittelu käynnissä. Strateginen linjaus ns. 1 + 7 ; haastaa palveluverkon, toiminnan ja talouden sopeuttamiskeinoja.
- Alue on kirimässä takamatkalta digitaalisten palvelujen käyttöönotossa.
 - ? Palvelurakenne pysynyt raskaana, kotihoitoa saavien osuus laskenut jo useamman vuoden ja kiireellisen ympärivuorokautisen asumispalvelupaikan saamisessa viiveitä.
 - ? Hoidon jatkuvuus heikkoa, erikoissairaanhoidon hoitotakuu toteutuu verrattain hyvin.
 - ? Henkilöstöresurssit kohdentuneet raskaampiin palveluihin.

Arviointiraportin keskeiset huomiot

- Palvelurakenteen painottuminen raskaampiin palveluihin.
 - ? Henkilöstöressurssien ja palveluverkon uudelleenorganisointi ajankohtaista.
- UTV –ohjelman mukaiset strategisen tason muutokset konkretisoitumassa.
 - ? Strategian täytäntöönpanossa päätöksenteon ja yhteiseen tahtotilan vaade suhteessa alueen muutos- ja kehittymisnäkyymiin ja palvelutarpeiden muutoksiin.
- Kevään 2023 neuvotteluiden keskeiset seurattavat asiat
 - Toiminnan ja talouden uudistusohjelma
 - Yhdenvertaisten palvelujen saatavuus ja saavutettavuus
 - Hoito- ja palveluvelka
 - Ammatillisen henkilöstön saatavuus ja riittävyys

AVI arviointiraportin keskeiset huomiot

Onnettomuuksien ehkäisytehtävien palvelutason toteutuminen: Turvallisuusviestinnän tavoitavuus väestöstä oli 21 prosentin osuudella selvästi valtakunnallisen keskitason (12 %) yläpuolella. Vakavia henkilö- tai omaisuusvahinkoja aiheuttaneista paloista tutkittiin 75 prosenttia. Tahalliseksi tai tuottamukselliseksi epäiltyjen palojen ilmoittamiskäytännössä poliisille on lisäksi kehittämistä. Onnettomuuksien ehkäisemiseksi tehtävää yhteistyötä on toteutettu laajasti. Valvontatehtävien osalta asetetut tavoitteet ylitettiin selkeästi.

Pelastustoiminnan palvelutason toteutuminen: Pelastustoiminnan toimintavalmiudessa on puutteita yhden riskiruudun (ongelmaruudun) kohdalla. Korjaavia toimenpiteitä on tehty ja vaikutuksia arvioidaan. Muilta osin pelastustoiminnan palvelutasossa tai palveluissa ei havaittu puutteita.

Väestönsuojelun palvelutason toteutuminen: Väestönsuojeluun varautumisen palveluissa ei ole havaittu merkittäviä puutteita. Kehitettävää löytyi muun muassa tila- ja kalustovarauksista.

Taloudellinen tilanne

Nimi	8/2023 TOT2023, M€	TAS2023, M€	TPE2023, M€	TOT/TAS%	TPE vs TAS muutos%
▲					
Toimintatulot	97,7 milj.	124,8 milj.	146,8 milj.	78 %	18 %
Toimintamenot	695,0 milj.	990,0 milj.	1 046,2 milj.	70 %	6 %
TOIMINTAKATE	-597,3 milj.	-865,2 milj.	-899,4 milj.	69 %	4 %
Valtion rahoitus	541,0 milj.	855,1 milj.	881,3 milj.	63 %	3 %
Rahoitustulot ja -menot	1,2 milj.	0,0 milj.	2,6 milj.	-25940 %	-57853 %
VUOSIKATE	-55,1 milj.	-10,1 milj.	-15,5 milj.	547 %	54 %
Poistot ja arvonalentumiset	13,6 milj.	22,4 milj.	21,0 milj.	61 %	-6 %
Satunnaiset erät	0,0 milj.	0,0 milj.	0,0 milj.	-ääretön	NaN
Tilinpäätössiirrot + (-)	0,0 milj.	0,0 milj.	0,0 milj.	NaN	NaN
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-68,8 milj.	-32,5 milj.	-36,5 milj.	212 %	12 %
Lainakanta	99,3 milj.	130,2 milj.	130,2 milj.	76 %	0 %

- Toimintamenojen toteuma on hieman yli budjetoidusta summasta, TP-ennusteen mukaan toimintamenojen arvioidaan ylittyvän 7 prosentilla (10/2023 ennuste) talousarvioon nähden
- Tilikauden alijäämän ennustetaan olevan 38 me (10/2023 ennuste), joka on 6 me talousarviota enemmän
- Alue hakenut lainanottovaltuutta, neuvottelut kestävät joulukuulle

Talous ja ICT

- Minkä suuruiset vuotuiset pysyvät kustannusmuutokset alueen muutosohjelmalla saavutetaan? Kuvaa tarkemmin millä toimilla tavoite saavutetaan ja millä aikataululla? Sote- ja pela huomioiden.
- Miten alue aikoo omissa kehittämissuunnitelmissaan edistää digitaalisten palvelujen ensisijaisuutta sekä digitaalisen palveluohjauksen laajentamista? Mitä muutosta digitalisaation kehittämisellä halutaan saada aikaan? Toiminnan muutos ja prosessien muutos: Mitä aikaisempia toimintakäytänteitä poistuu ja missä ajassa? Huomioiden yhteiset palvelut, sosiaalihuollossa, terveydenhuollossa ja pelastustoimessa.
 - Mitkä ovat digipalvelujen peitto- ja käyttöaste? Vähintään arvio tilanteesta.
 - Mikä osa palveluista ja asiakkaista on digikanavissa?
- Etelä-Pohjanmaalla sosiaali- tai terveydenhuollon ammattilaisen kanssa asioineiden osuus koko väestöstä on 14% (koko maan ka. 21%).

4.2 Alueen muutos- ja uudistusohjelma

Tarkennus osion aiheesta

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Alueen Etelä-Pohjanmaa neuvottelu

24.10. klo 10.00 -14.00

Alleen diat

Palvelujen saavutettavuus ja saatavuus sekä palveluverkko

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen Uudistus-, tuottavuus- ja vaikuttavuusohjelma (UTV) 2024-2026

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen Uudistus-, tuottavuus- ja vaikuttavuusohjelma (UTV-ohjelma) noudattaa maan hallituksen linjauksia niin, että palveluiden rakennetta uudistetaan toimimaan portaittain.

Tavoitteena on painopisteen siirto korjaavista palveluista kohti varhaisempaa tukea ja apua sekä ennaltaehkäisyä.

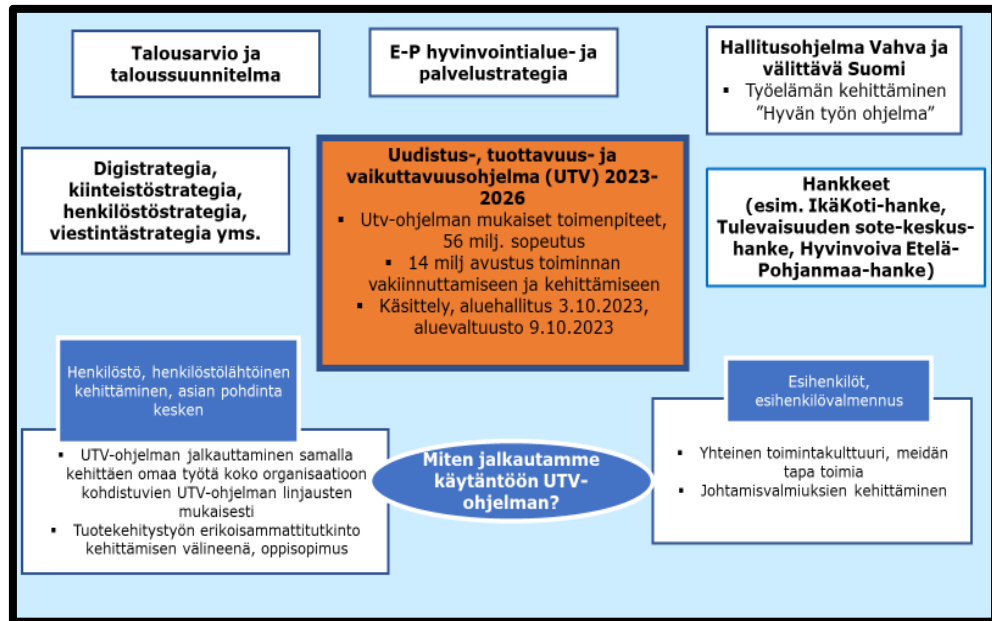
Oikea-aikainen hoitoon ja palveluihin pääsy varmistetaan ja palveluihin syntyneitä jonoja puretaan.

Palveluiden vaikuttavuutta parannetaan. Palveluiden kehittämisessä tartutaan laaja-alaisesti hyvinvointia heikentäviin tekijöihin nuorten mielenterveysongelmista aina vanhuspalveluiden epäkohtiin.

UTV-ohjelman laidinnassa on huomioitu laaja-alaisesti Vahva ja välittävä Suomi-hallitusohjelman linjaukset hyvinvointialueille.

UTV-ohjelman toimeenpanon ja jalkauttamisen osalta nähdään ensiarvoisen tärkeänä henkilöstön laaja-alainen osallistaminen

- henkilöstön osaamisen tulee kauttaaltaan kehittyä ja vahvistua samanaikaisesti muutosjohtamisen toimeenpanon rinnalla.

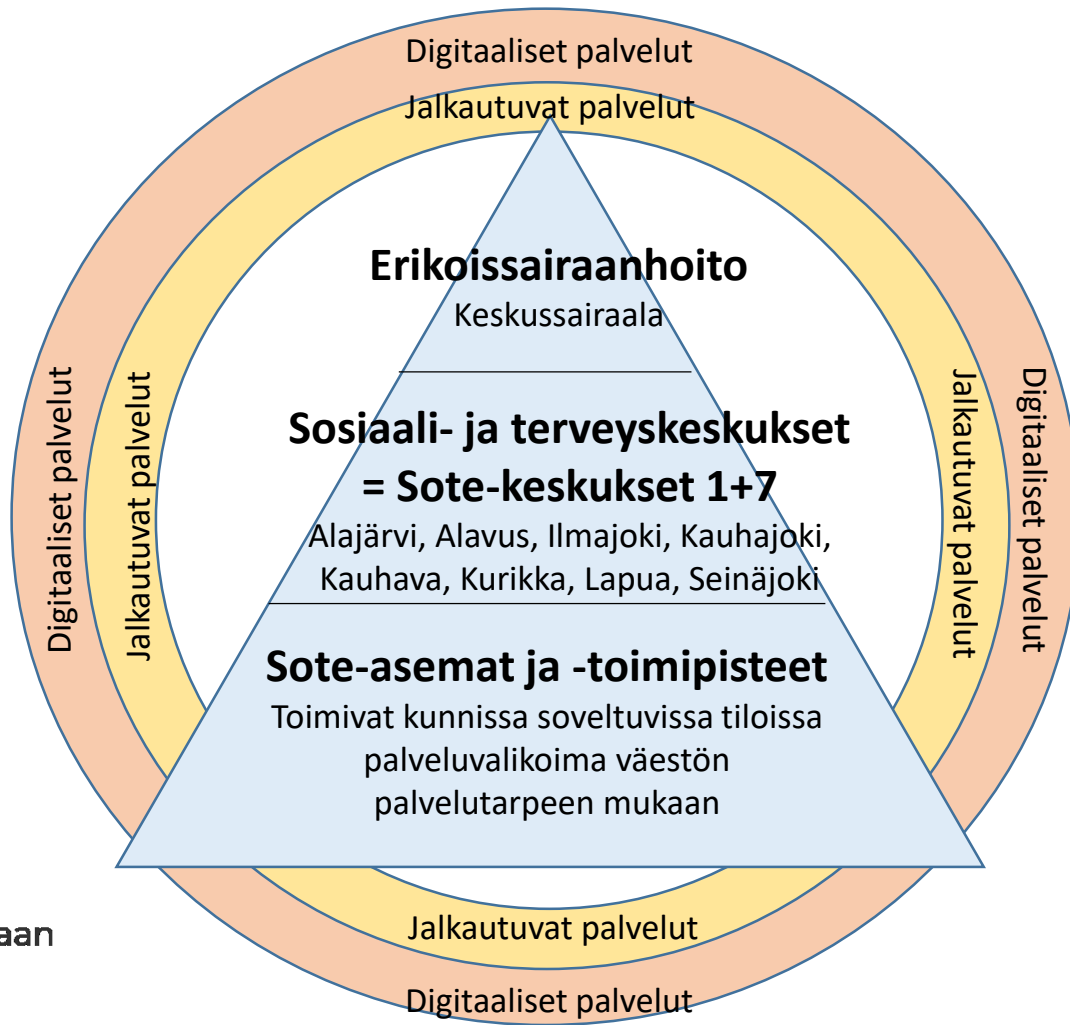

Uudistus-, tuottavuus- ja vaikuttavuusohjelman teemat

Pääviestit

- **Eteläpohjalainen ei jää ilman palveluita -> palvelumuodot muuttuvat ja monipuolistuvat** -> palvelutarpeen mukaiset palvelukanavat.
 - Palveluita on mahdollista saada yhä enemmän digitaalisesti.
- Tasapainoinen talous - UTV-ohjelmalla pyritään turvaamaan palvelujen ja henkilöstön saatavuus, riittävyys ja pysyvyys hyvinvointialueen itsehallinto varmistamiseksi Etelä-Pohjanmaalla.
- Asukkaiden palveluihin kohdistuvat muutokset tehdään hallitusti.
- Toteutetaan organisaatiossa integraatiota & katsotaan kokonaisuutta hyvinvointialueitasoisesti kuntarajoista riippumatta, jätetään osaoptimointi pois.

Tavoite	Läpileikkaavat teemat	Toimialuekohtaiset ohjelmat ja projektit				
Uudistus, tuottavuus ja vaikuttavuusohjelma	Tasapainoinen ja tarkoituksenmukainen palveluverkko ja -tarjonta					
	Henkilöstön saatavuuden varmistaminen, hyvinvoiva henkilöstö					
	Tukipalvelujen ja hallinnon uudistaminen					
	Digitalisaation ja teknologian hyödyntäminen					
	Palveluiden integraatio ja vaikuttavuus					
		Terveys- ja sairaanhoitopalvelut	Perhe- ja sosiaalipalvelut	Ikäihmisten palvelut	Pelastustoimi	Hallinto- ja strategiapalvelut

Työvoiman saatavuus ja riittävyys

Työvoiman saatavuus ja riittävyys

UTV-ohjelman mukaisia toimenpiteitä työvoiman saatavuuden ja riittävyyden parantamiseksi

- Toiminnan vakiinnuttaminen ja kehittäminen -osiossa henkilöstötoimenpiteet noudattelevat Hyvän työn ohjelman toimenpidelinjauksia
- Työkykyjohtamisen tehostaminen - työssäolopäivien lisääminen

Koulutustarve ja kysyntä on suurta

- Ensisijaisesti on tavoiteltu lakisääteisten koulutusten saamista ajan tasalle.
- Hankkeet ovat myös kouluttaneet kehittämiskohteen mukaan henkilöstöä.
- Painopisteeksi nousee digiosaamisen parantaminen, jotta voidaan vastata uudistumistarpeisiin.
- Koulutuskumppaneina ovat jatkaneet alueen koulutusorganisaatiot.
- YTA- TKKIO yhteistyö mahdollistaa laajempia yhteistyömahdollisuuksia osaamisen kehittämisen suhteen.
- Täydennyskoulutuksen ohjausryhmä koordinoi koulutuskokonaisuutta.

Koulutukset aihealueittain 1-8 kk

Aihealue	Osall. kerrat	Htpv	%
ASIAKASPALVELU / Neuvonta- ja ohjaustaidot	262	197,62	2,68
ASIAKASPALVELU / Potilas- / Asiakaspalvelutaitojen hallinta	670	768,62	10,43
ASIAKASPALVELU / Sidosryhmäasiakastaitojen hallinta	18	19,33	0,26
HENKILÖSTÖ / Johtamistaidot	206	238,68	3,24
HENKILÖSTÖ / Muutoksen hallintataidot	17	16,59	0,23
HENKILÖSTÖ / Työyhteisö- ja hyvinvointitaidot	129	137,02	1,86
HENKILÖSTÖ / Yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot	206	170,76	2,32
MUUT / Kielikoulutukset	51	7,47	0,10
MUUT / Säteilysuojelu	278	69,21	0,94
MUUT / Tietojärjestelmien koulutukset	499	182,63	2,48
PROSESSIEN SUJUVUUS JA TEHOIKKUUS	195	104,00	1,41
PROSESSIEN SUJUVUUS JA TEHOIKKUUS / Ammatillinen osaaminen	6321	5023,75	68,15
PROSESSIEN SUJUVUUS JA TEHOIKKUUS / Palvelu- ja hoitoketjujen hallintataidot	65	54,84	0,74
PROSESSIEN SUJUVUUS JA TEHOIKKUUS / Tutkimus- ja kehittämistaidot	39	51,38	0,70
TALOUDELLISUUS JA VAIKUTTAVUUS / Kustannusvaikuttavuustaidot	2	3,97	0,05
TALOUDELLISUUS JA VAIKUTTAVUUS / Riskien hallintataidot	1047	310,45	4,21
TALOUDELLISUUS JA VAIKUTTAVUUS / Toiminnan suunnittelutaidot	13	11,70	0,16
TALOUDELLISUUS JA VAIKUTTAVUUS / Vaikuttavien toimintojen hallintataidot	4	3,40	0,05
Kaikki yhteensä	10022	7371,40	100

Koulutuksiin osallistuneet henkilöt toimialueittain 1-8 kk

	Osall. kerrat	Lkm	Htpv
10 HYVINVOINTIALUEHALLINTO	20	14	12,4
20 TERVEYS- JA SAIRAANHOITOPALVELUT	6164	2088	4860,2
30 PERHE- JA SOSIAALIPALVELUT	1863	792	1365,0
40 IKÄIHMISTEN PALVELUT	1223	583	676,6
50 PELASTUSTOIMI	25	17	44,2
60 HALLINTO- JA STRATEGIAPALVELUT	794	387	471,3
80 HANKKEET	3	3	2,8
Kaikki yhteensä	10092	3884	7432,7

Henkilöstön vuokraus ja eettinen kansainvälinen rekrytointi

- Hoitohenkilökunnan työpanosta ostetaan jonkin verran henkilöstövuokrausyrityksiltä. Vuokratyövoiman käyttöä pyritään jatkossa vähentämään kehittämällä varahenkilötoimintaa.
- Vuokratyövoimaa käytetään erityisesti ikäpalveluissa. Huonosta henkilöstön saatavuudesta johtuen hyvinvointialue on käynnistänyt kansainvälisen rekrytoinnin, mitä toteutetaan STM:n yhteistyössä TEM:in ja HEUNI:n sekä järjestöjen kanssa laatimien vastuullisuussuositusten mukaisesti (STM 15.2.2023)
- Alueen sidosryhmillä (kunnilla, ELY-keskuksella jne.) on vahva tahtotila tukea kansainvälistä rekrytointia ja työvoiman saatavuutta,
- Ensimmäinen vaihe on käynnistynyt, jossa hyvinvointialue on sopinut 25 Vietnamista saapuvan lähihoitajan työllistämistä ikäpalveluihin. Suunnitelman mukaan lähihoitajat ovat valmiita aloittamaan työnsä 1.8.2024.
- Sopimukseen kuuluu sopimuskumppanin toteutettavaa koulutusta, sitoumuksia puolin ja toisin sekä toimenpiteitä lähtömaasta alueelle kotouttamiseen saakka sekä lähihoitajan oppisopimuskoulutus alueen koulutusorganisaation kanssa.
- Toisen rekrytoinnin valmistelut ovat myös käynnistyneet, mikä tähtää puolestaan 20 filippiiniläisen sairaanhoitajien kouluttamiseen ammattikorkeakoulun kanssa yhteistyössä. Syksyllä 2024 käynnistyvän koulutuksen tavoitteena myös heidän jääminen ja kotoutuminen alueelle, joskin heillä on vapaus valita maksavina opiskelijoina se, mihin haluavat valmistuttuaan asettua.

Hoitohenkilöstön saatavuus

- Hoitohenkilöstön saatavuus ei ole olennaisesti parantunut
- Hoitohenkilöstön tehtäviin hakeutuvien määrä/haku on jatkuvasti laskenut ja on jopa ns. 0 -hakuja, ettei kukaan ole hakenut.
- Tällä hetkellä täyttämättömiä tehtäviä noin 170, eniten vajetta esiintyy ikäpalveluissa.
- Sairauspoissaoloja 11 pv/hlö/ vuosi näyttää hyvältä, kun kaikki ammattiryhmät huomioidaan, mutta kun tarkastellaan vain hoitohenkilöstöä, sairauspoissaolopäivät nousevat 16/pv/vuosi.
- Terveysperusteisten poissaolojen vähentämiseksi tehdään kehittämistyötä monella eri tavalla.
 - Työkyvyn tuki, työterveysyhteistyö ja erilaiset kehittämistoimenpiteet tähtäävät henkilöstön poissaolojen vähentämiseen ja esim. pitkittyneiden sairauspoissaolojen sekä työkyvyttömyyseläkkeiden estämiseen.
- Kansainvälinen rekrytointi halutaan toteuttaa eettisesti ja hallitusti
 - Kansainvälisen rekrytoinnin turvin vahvistamme varsin maltillisesti sekä ikäpalvelujen lähihoitajia että sairaanhoitajien määrää alueen toimipisteissä. Alueen sidosryhmätoimijat, kuten kunnat ja ELY-keskukset, ovat ilmaisseet tukensa kansainväliselle rekrytoinnille
- Osaamisen vahvistamiselle on tarvetta, mutta varsinaista osaamiskartoitusta ei ole ehditty toteuttaa
- Erikoistumiskoulutusvaihtoehtoja kaivataan alueen koulutusorganisaatioiden valikoimiin. Koulutukset ovat kaukana, mikä ei houkuta hakeutumaan. Erytisesti on huoli päihde- ja riippuvuushoidon osaajista, aikuisten - ja lasten tehohoidon osaajista ja ikääntyvien hoitotyön osaajista. Hankkeet ovat osaltaan kouluttaneet ja kehittäneet (mm.TSK, RRP).
- Esimerkiksi palliatiivisen- ja saattohoidon -hanke (YTA Taepal) on vauhdittanut huomattavasti ko. potilaiden hoito- ja palveluketjun kehittymistä koko hyvinvointialueella.
 - Hoitohenkilöstöä on koulutettu runsaasti sekä perus- että erityistasolla hankkeen puitteissa
 - Erikoislääkärin työparina toimivat erikoiskoulutetut kliiniset asiantuntijahoitajat.
- Erva-alueella aloitettu ja nyt YTA- yhteistyönä valmistunut tuore selvitysraportti kliinisesti erikoistuneiden asiantuntijahoitajien roolista uramallissa todetaan mm. seuraavaa:
 - Osaamista ja ammattitaitoa ei hyödynnetä riittävästi organisaatiotasolla palveluprosessien kehittämisessä eikä näyttöön perustuvan tiedon ja toiminnan implementoinnissa
 - Mahdollisuuksia parantaa on esimerkiksi ohjaus- ja neuvontaosaamisen hyödyntämisessä pitkäaikaissairaiden hoidossa ja kontrolloissa, potilaan omaseurannassa, hoitoon sitouttamisessa ja motivoimisessa, apuvälineiden käytössä sekä hoidon tarpeen kiireellisyyden määrittämisessä ja ensilinjan vastaanottotoiminnassa ("Lämä- hoitajat")
 - Koulutustausta ja pätevytydet ovat heterogeenisia, vastaanottotoiminnan sisältö ja ajankäyttö vaihtelevat, työnkuvat vaihtelevat jne.
 - Nimikesuojatun urapolkumallin luominen puuttuu
 - YTA-alueella jatketaan TAYS kehitysytiossä käynnistettyjä kehittämistoimenpiteitä kaikkien professioiden osalta

Lääkäreiden saatavuus

Etelä-Pohjanmaan tämän hetken lääkäritilanne

- Suurin vaje on sote-keskusten pitkäaikaisista lääkäreistä. Pula painottuu Etelä-Pohjanmaan pohjoiselle alueelle. Pulaa paikataan vuokralääkäreillä.
- Osaamisen ja koulutuksen turvaaminen on paras rekrytointi-keino. Yksintyöskentely/pienessä työryhmässä työskentely esim. sote-keskuksessa on rekrytointihaitta → Vaikuttaa palveluverkkokokysymyksiin.
- Paras rekrytointitilanne on operatiivisilla aloilla. Medisiiniset alat sairaalassa ovat vaikeampia.
- Yliopisto-yhteistyö on äärimmäisen tärkeää: EP:llä vahva osallistuminen kandidaattien perusopetukseen ja osallistuminen erikoislääkärikoulutukseen.

Lääkäreiden osaaminen ja saatavuus: YTA-yhteistyötä

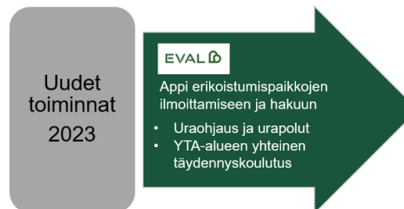
Lääkärikoulutuksen kehittäminen

"Houkuttellaan opiskelijat, koulutetaan laadukkaasti ja pidetään osaajat"

Johanna Reiman
Koulutuspolitiikka, lääkärikoulutus
johanna.reiman@pshp.fi
Puh. +358 40 941 2282

Laatumittari: Kysely erikoistuville 1,5 v välein

Erityistyöntekijöiden, erityisesti sosiaalityöntekijöiden ja psykologien saatavuus

Tavoitteena erityisalojen osaajaresurssien varmistaminen

- **Veto- ja pitovoimaa pienille aloille**
 - Kriittisten osaamistarpeiden tunnistaminen, ennakointi ja työntekijöiden saatavuuden turvaaminen tutkimus-, huolto- ja toimistoaloille.
 - Henkilöstön liikkuvuuden mahdollistaminen mm. osaajapoolilla.
 - Houkuttelevuuden lisääminen työpaikkojen ja uramahdollisuuksien näkyvyyttä lisäämällä (viestintä ja rekrytointitapahtumat).
- **Houkutteleva harjoittelu- ja työpaikka**
 - Yhteistyö hyvinvointialueiden ja oppilaitosten välillä (esim. yhteiset tavoitteet harjoittelujaksolle) laadukkaana harjoittelun varmistamiseksi.
 - Pitkäjänteinen yhteistyö ja jatkuva kehittäminen oppilaitosten kanssa (esim. koulutuspaikat, opintosuunnitelmat ja palautekäytännöt).
 - Hyvinvointialueiden ajoista tarpeista lähtevien opinnäytetyöaiheiden suunnitelmallinen tarjoaminen opiskelijoille ja tutkimusyhteistyö.
 - Opiskelijaohjauksen kehittäminen
 - Työntekijöiden urapolut ja ammatillisen lisäkoulutuksen mahdollisuudet.
 - Monipuoliset työnteon mahdollisuudet (ammatillinen kehittyminen, joustava työskentely ja sijaisuudet esim. osaajapoolia hyödyntäen)

Erityisalojen henkilöstö on 1/3 koko hyvinvointialueen henkilöstöstä
Erityisalojen henkilöstövajeella on huomattava vaikutus lakisääteisten palveluiden järjestämiseen sekä palvelu- ja hoitoprosessien toteutumiseen
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue

Erityisalojen kehittämisen tehtävät

- **Osaavan henkilökunnan saatavuuden parantaminen**
 - Urapolut veto ja pitovoimien lisäämiseksi
 - YTA-laajuiset rekrytointitapahtumat yliopistojen ja oppilaitosten kanssa ja muu rekrytoinnin kehittäminen
- **Työvoima- ja koulutustarpeen arviointi**
 - Keskittyen haavoittuvimpiin erityisaloihin (esim. puheterapeutit, psykologit, sosiaalityöntekijät, audionomit)
- **Oppilaitos-/korkeakoulu yhteistyön tiivistäminen ja käytäntöjen yhtenäistäminen**
 - Esim. Yhtenäiset harjoittelukäytännöt

Työuran kolme tulkintaa

URATULKINTA		SUBJEKTI	
		Yksilö	Organisaatio
Objektiivinen	Urapolku	Urapolku	Organisaatioissa
Subjekttiivinen	Ammatti-identiteetin kehitysprosessi	Yksilön ammatillinen kehityskaari	
Organisatorinen	Organisatoristen roolien muutos ammatillisena	Organisaation osaamista uudistava prosessi	

Sote-integraation ja vaikuttavuuden edistäminen

Sote-integraation ja vaikuttavuuden työkalu: yhteinen asiakassuunnitelma ja yhteinen prosessi

- Integraatiota ja vaikuttavuutta edistetään useissa eri hankkeissa ja kehittämissuunnitelmissa hyvinvointialueella ja YTA-tasoisesti
- Sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnassa edistetään ratkaisuja, joiden avulla pystytään palvelemaan sekä sosiaali- että terveyspalvelujen toimintaa ja asiakkaita.
- Asiakastietolaki 1.1.2024 alkaen voimassa.
- Vaikuttavuustavoite : **yhteinen asiakassuunnitelma** paljon palveluita tarvitseville asiakkaille. Huomioidaan kansalaisen palvelut kokonaisuudessaan. Pilotin rakentaminen.
- Integroiva: **Turvallisesti kotoa kotiin -malli**. Tavoitteena on sujuvoittaa sairaalassa tai sote-keskusten osastohoidossa olevien ikäihmisten kotiutumista palveluiden piiriin eri toimialueiden yhteistyötä kehittämällä. Kehittämistyössä hyödynnetään meneillään olevan Ikäkoti-hankkeen, palliatiivisen hoito- ja palveluketjutyön sekä kotisairaalan yhdenmukaistamistyön tuloksia.
- Vaikuttava ja integroiva: Hoidon ja palvelun tarpeen yhteinen arvio: **digitaaliset palvelut, OMAEP-alusta**. Yhteistyössä ikäihmisten palveluohjaus, vastaanottopalveluiden HTA (hoidon tarpeen arviointi), sote-tike, 116 117.
- Yhdyspintatyön kokonaissuunnitelma.

Digitalisaatio – automaatiikka, tekoäly, etäpalvelut

Digisote- ja perhekeskus

Digitaalinen sosiaali- ja terveyskeskus

Vaikuttavaa palvelua 24/7

Tuotetaan vaikuttavia palvelukokonaisuuksia
Vähennetään häiriökysyntää
Lisätään ammattilaisten työhyvinvointia

Tunnuslukuja (esimerkkejä)

NPS: > 50

Vasteaika: < 2 min

Hoitui yhdellä
asioinnilla:
yli 75 %

Asiointimäärät:
yli 35% prosenttia
kaikista
asiakaskontakteista

PALVELUT

Keskitetty HTA, neuvonta ja ohjaus
chat-vastaanotot
etä/ videovastaanotto
etämittaus ja seuranta
itse- ja omahoidon tuki
ohjaus ja neuvonta, chatbot
ammattilaisten väliset konsultaatiot
digitaaliset hoitopolut
digitaalinen yhteydenpito asiakkaan
ja ammattilaisen välillä

Oma henkilöstö
Hybridityömalli
Moniammatillinen yhteistyö

**Etäpalveluun
soveltuva tarve**
hoidetaan
digitaalisessa
sotekeskuksessa

**Etäpalveluun
soveltumaton tarve**
Valmistelu, ohjaus/
ajanvaraus
tarvittavaan hoitoon

MIKSI?

Tehokkaat, yhtenäiset toimintamallit koko
hyvinvointialueella

Hoidon saatavuus, saavutettavuus ja vaikuttavuus

Nopea tapa saavuttaa moniammatilliset palvelut
paikasta riippumatta

Ammattilaisten veto- ja pitovoima

HUOMIOITAVAA

Asiakasohjauksen sekä toimintamallien kehittäminen ja
yhtenäistäminen

Palvelutarjottimen laajentaminen

Aukkaiden ja ammattilaisten osallistaminen
palveluiden kehittämistyöhön

HAASTAA

8 sote-keskuksen
toimintamallit

tekniset ratkaisut osin
keskenkärsäisiä

Ammattilaisten
kyvykkyydet

Yhdeksi painopisteeksi on valittu
sosiaalihuollon digipalveluiden
käyttöönotto terveydenhuollon palveluiden
rinnalle

Q3 23

Digitaalisen sosiaali- ja
terveyskeskuksen määrittely
Synkronointi OmaEP:n ja
HEP-hankkeen kanssa

Q4 23

Chat- ja
etäpalveluiden
laajentaminen erityisesti
perustason palveluissa
Toimintamallien muutoksen
käynnistys ja koulutus
Digitaalisten polkujen
rakentaminen

Q1 24

OmaEP-alustan laajempi
käyttöönotto alkaa
Integraatio LifeCareen
Sähköiset ajanvaraukset

Q2 24

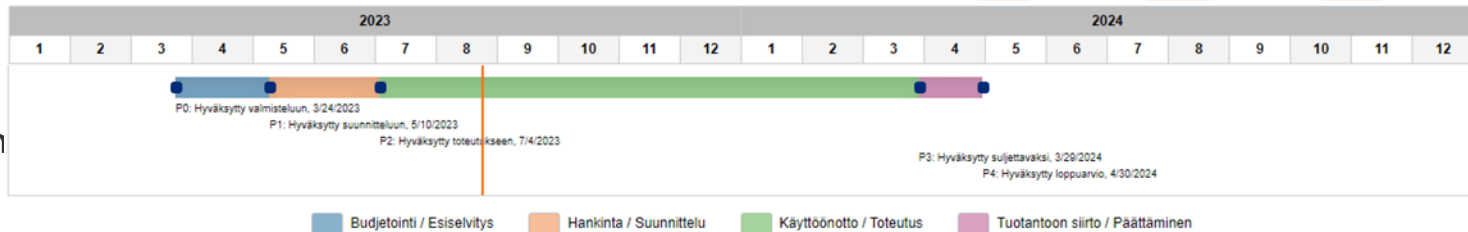
Digitaalinen sosiaali- ja
terveyskeskus laajassa
käytössä
10-20 % asioinnista
tapahtuu digitaalisesti

Tiedolla johtaminen, analytiikka ja automatisointi

- Kansallisten vaatimusten ja määrittelyjen seuranta, suunnittelu ja toteutusratkaisut
- Hyvinvointialueen tarpeet
 - Tiedolla johtamisen tiekartta
 - Hallintamalli
 - Tietotuotannon parantamisen toimenpiteet
 - Tiedon varastointi, analysointi
 - Tiedon jakelu
 - Tiedon hyödyntämisen parantaminen
- Arkkitehtuurin päivitys huomioiden tulevaisuuden ratkaisut
- Raportointi ja analytiikkaratkaisut:
- Tietoaltaan hyödyntäminen automatisaatioissa ja analytiikassa
 - Tiedon kokoaminen eri järjestelmistä
 - Analytiikan hyödyntäminen päätöksenteossa
 - Ennustaminen mm. resurssitarpeista
 - Kl. Päätöksenteontuki mm. kuntoustarpeen ennustaminen
 - Automatisointi ja tiedon siirrot
- Perusraportointiratkaisujen kehittäminen
- Alueellisen palveluverkon analysointi
- Visualisointiratkaisut

- Analytiikan tiekartan eteneminen

1. Ideoiden kerääminen
 - Keskustelut, haastattelut, kyselylomake
 - Ideoiden tarkempi analysointi ja toteutusten edellytyksien määrittely
 - Tietojohtamisen ohjausryhmän priorisointi
2. Nopeat kokeilut
 - Toteutetaan ensimmäiset priorisoidut ideat tietoaltaan avulla
3. Tulosten jakaminen ja hyöty
 - Otetaan toteutukset käyttöön ja mitataan hyödyt

Palvelutasopäätökset

Pelastustoimi (AVI:n arviointiraportti)

Tiivistelmä

- Pelastustoimen järjestämislaissa (613/2021) aluehallintoviraston tehtäväksi on säädetty laatia vuosittain pelastustoimen järjestämistä koskeva asiantuntija-arvio valtakunnallisesti ja hyvinvointialueittain. Aluehallintoviraston arviointi tarjoaa vuoteen 2021 painottuvan pelastustoimen tilannekuvan. Etelä-Pohjanmaan pelastustoimen alueella turvallisuusviestintä jäi hieman tavoitteestaan, sillä vuonna 2021 korona alueellisilla rajoituksilla vaikutti laajasti turvallisuusviestinnän toteuttamiseen.
- Suunnitelmallisen valvonnan määrällisten tavoitteiden toteutumisessa oli vuonna 2021 vain lieviä puutteita yleisten palotarkastusten osalta tarkasteltaessa ja samoin asuin- ja vapaa-ajan rakennuksiin kohdennetussa paloturvallisuuden itsearviointissa oli lieviä puutteita. 2021 korona alueellisilla rajoituksilla vaikutti laajasti suunnitelmallisen valvonnan toteuttamiseen.
- Pelastustoiminnan osalta palvelutasossa puutteita on ollut yhden riskiruudun osalta. Palvelutason korjaaminen on aloitettu palvelutasopäätöksen kehittämissuunnitelmassa mainittujen toimenpiteiden mukaisesti. Pelastustoimen valtakunnallisen resurssitarpeen vuoksi henkilöstöresurssin määrän ylläpitämisessä on haasteita. Tällä voi olla vaikutusta palvelutasoon tulevaisuudessa, niin päätoimisen kuin sivutoimisenkin henkilöstön osalta.
- Varautumisen ja väestönsuojelun palvelutasoa aluehallintovirastolla ei ole mahdollisuutta arvioida tämän Webropol-tietoaaineiston pohjalta. Valtakunnallinen pelastajapula ja sopimushenkilöstön rekryointihaasteet haastavat palvelutuotantoa Etelä-Pohjanmaalla sekä valtakunnallisesti.

Palvelutasopäätösvalmistelu

Lausuntojen huomioiminen palvelutasopäätöksessä

- Palvelutasopäätös luonnos on käsitelty turvallisuuslautakunnassa 21.9.2023. Luonnosversio on toimitettu Aluehallintoviraston arvioitavaksi 22.9.2023. Aluehallintovirasto antaa lausunnon palvelutasopäätöksestä kuukauden kuluttua xx.xx.2023.

Palvelutasopäätösvalmistelun ohjaus

- Sisäministeriön antamien suositusten huomioiminen palvelutasopäätöksessä Sisäministeriö ei ole antanut Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueelle pelastustoimen järjestämistä koskevia suosituksia vuosien 2021 ja 2022 hyvinvointialueneuvotteluissa. Myöskään kansallisia suosituksia ei ole tätä kirjoittaessa tiedossa.
- Pelastustoimen palveluista laaditun asiantuntija selvityksen huomioiminen palvelutasopäätöksessä Valmistelussa on huomioitu Aluehallintoviraston valtakunnallinen peruspalvelujen arviointi pelastustoimen nopean avun saannista vuodelta 2021. Siihen on toimenpide-ehdotuksena kirjattu, että pelastuslaitosten tulee tarkastella paikallisesti miten sivutoiminen henkilöstö ja sopimuspalokunnat pystyvät tuottamaan pelastustoimen palveluita arkipäivisin, jolloin toimintaan osallistuva henkilöstö on pääsääntöisesti päivätöissä. Pelastustoimen tulee tarvittaessa kehittää toimintojaan niin, että pelastustoimen kiireelliset palvelut kyettäisiin turvaamaan arkipäivisin, mikäli paikallisesti havaitaan puutteita

Palvelutasopäätösvalmistelun haasteet

Toimintaympäristön muutos:

- Väestöennusteen mukaan väestö vähentyy 20 % (2040) ja samaan aikaan tehtävämäärä lisääntyy harva-alueella.
- Harva-alueelle on haasteita saada pätevää henkilöstöä.

Turvallisuustilanne:

- Venäjän hyökkäyssota
- Ihmisten äärikäyttäytyminen ja ilmastonmuutos (laajat metsäpalot ja -tulvat)

Taloustilanne:

- Inflaatio
- Rahoituslain haasteet
- Uudistus, tuottavuus- ja vaikuttavuusohjelma

Toimintavalmiuden suunnitteluohjeen päivitys:

- Toimintavalmiusaika vaatimus ja riskialueiden muutos

Hyvinvointialueen paikalliset sopimukset:

- Hälytys- ja kutsurahan vaikutukset ihmisten käyttäytymiseen

Palvelutasopäätösasiakirjan julkisuus ja luottamushenkilöiden esteellisyys

Valmius ja varautuminen

Valmius ja varautuminen

- Sosiaali- ja terveystoimen varautumisen yhteistyöryhmä on perustettu Etelä-Pohjanmaan HVA:lle (22.6.2023)
- Sisä-Suomen yhteistyöalueen valmiuden- ja varautumisen ohjausryhmä on perustettu (51 §).
- Etelä-Pohjanmaan turvallisuusfoorumi
- Valmiussuunnitelma 31.12.2023 mennessä.
- Evakuointisuunnitelmaan liittyen on harjoiteltu käytännön yhteistoimintaa PAPU23 harjoituksessa (6.-7.9.2023)
- Väestönsuojelu SM selvitys väestönsuojista
- Väestöhälytintjärjestelmän kunnossapitosuunnitelma (kehittämishanke)
- Laajamittainen maahantulon (LAMA) huomioiminen väestön vastaanottamisessa (evakuointisuunnitelma)

UTV ohjelman hallinnan haasteet pelastustoimessa

Pelastustoimen ICT aikatauluhahmotelma

Talouden tasapainottaminen

Talouden tasapainottaminen

- UTV-ohjelman talousvaikutuksen arvio on indikatiivinen.
- Mikäli kaikki toimenpiteet toteutuvat täysimääräisinä, toimintakate paranee **56.009.850 euroa**.
- UTV-ohjelman toteuttamisen lisäksi Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen on sitouduttava jatkossakin tiukkaan taloudenpitoon leikkaamalla vuosittainen kustannusnousu keskimääräiselle inflaatiotasolle (2,5-3 %)
- **Osio 1** tähtää 56 miljoonan sopeutustoimiin, joita voi tarkastella rakenteellisina, taloudellisia säästöjä aikaansaavina keinoina. Arkikielessä voidaan ajatella, että nämä kokonaisuudet tähtäävät toimintakulujen kehityksen jarruttamiseen.
- **Osio 2** hyödyntää Valtioneuvoston 23.3.2023 myöntämän avustuksen toiminnan kehittämiseen ja vakiinnuttamiseen. Avustuksen kokonaismäärä on 13 897 849 euroa ja avustus on käytettävissä 31.12.2025 mennessä. Arkikielessä voidaan ajatella, että nämä kokonaisuudet tähtäävät toimi- ja palvelualojen tunnistamiin laaja-alaisiin kehittämistoimiin, jotka edesauttavat samalla myös osion 1 edistämistä. Osio 2 ehdotukset on valmisteltu yhteistyössä toimi- ja palvelualueiden esihenkilöiden kanssa kevään ja kesän 2023 aikana.

UTV-OHJELMA 2024-2026	Eurot sopeutuskaudella 2024-2026	Eurot 2024	Osuus koko sopeutuksesta
TERVEYS- JA SAIRAANHOITOPALVELUT	23 435 307	6 865 287	42 %
josta Sote-keskukset ja toimipisteet	6 623 000	1 875 000	12 %
josta Erikoissairaanhoito	9 400 000	3 900 000	17 %
Osuus kaikille yhteisistä henkilöstösäästö- ja tilojen vähennystavoitteesta	7 412 307	1 090 287	13 %
PERHE- JA SOSIAALIPALVELUT	5 285 959	1 116 487	9 %
josta lastensuojelu ja perhepalvelut	1 050 000	525 000	2 %
josta kehitysvammaisten asumispalvelut	31 000	0	0 %
josta mielenterveys- ja päihdepalvelut	795 600	90 000	1 %
Osuus kaikille yhteisistä henkilöstösäästö- ja tilojen vähennystavoitteesta	3 409 359	501 487	6 %
IKÄIHMISTEN PALVELUT	12 137 140	2 894 081	22 %
josta ikäihmisten asumispalvelujen ja kotiin annettavien palvelujen kehittäminen	12 137 140	2 894 081	22 %
Osuus kaikille yhteisistä henkilöstösäästö- ja tilojen vähennystavoitteesta	3 696 890	543 781	7 %
HALLINTO JA STRATEGIAPALVELUT	15 151 444	4 374 445	27 %
josta tukipalvelut	11 620 000	3 855 000	21 %
Osuus kaikille yhteisistä henkilöstösäästö- ja tilojen vähennystavoitteesta	3 531 444	519 445	6 %
UTV-OHJELMA YHTEENSÄ	56 009 850	15 250 300	100 %

Toimenpiteet aluevaltuuston päätöksen jälkeen

Talouden tasapainottaminen on jatkuva prosessi.

- UTV-ohjelmaa arvioidaan säännönmukaisesti ja UTV-ohjelman toimenpiteisiin reagoidaan taloudellisen tilanteen ja toimintaympäristön muuttuessa merkittävästi.
- UTV-ohjelman toimeenpanoa raportoidaan osavuosikatsausten yhteydessä.
- UTV-ohjelman toimenpiteille määritellään vastuuhenkilöt.

Pääviesti palvelurakenteen muutoksen edistämiseksi

- Tilankäyttöä tulee tehostaa koko hyvinvointialueen toiminta huomioiden; synergiaetua haetaan toimialueiden toiminta huomioiden.
- Tilojen vähennystavoite 20 % neliöiden osalta (2024-2026).
- Palvelurakenteen uudistamista kiirehditään huolimatta vuokrasopimuksista (vuokrasopimukset ovat voimassa vuoden 2025 loppuun).
- Ennen mahdollista uudisrakentamista analysoidaan olemassa oleva rakennuskanta, huomioiden toiminnallisuus ja taloudellisuus palvelutuotannon kokonaiskustannusten näkökulmasta.
- Vuokrasopimuksista aloitetaan uudet neuvottelut.

UTV-ohjelman mukaiset palvelukohtaiset toimenpiteet ja vaikutukset

- Sairaalapalvelut, erikoissairaanhoido
- Tarkoituksenmukainen sote- ja perhekeskusten palveluverkko
- Jalkautuvat palvelut
- Digitaalinen sote- ja perhekeskus
- Lastensuojelun ja perhepalvelujen kehittäminen

- Mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden palvelujen kehittäminen
- Kehitysvammaisten asumis- ja toimintakeskuspalvelut
- Ikäihmisten asumispalvelut
- Tukipalvelut ja pelastustoimen palvelut
- Henkilöstöjohtamisen ja ohjeistuksen tavoitteet

UTV-ohjelman tarkemmat sisällöt on kuvattu liitteessä 4.1

4.3 Alueen oma nosto (sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen erityiskysymykset)

Tarkennus osion aiheesta

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Alleen diat

Talousvalmennus "Taloustaitaja"

Talousvalmennuksen tarkemmat sisällöt on kuvattu liitteessä 5.1

Talousvalmennuksen pääviestit

- **Taloustaitaja-talousvalmennus tuo talousjohtamisen käytäntöön ja vahvistaa UTV-ohjelman toimeenpanoa.**
 - Hyvinvointialue vahvistaa esihenkilöiden osaamista talouden johtamisen osalta.
- **Taloudesta tehdään yhteinen asia & yhteinen tavoitteemme talouden tasapainoon saattamisesta**
 - Ennakoidaan, analysoidaan, etsitään syy-seuraussuhteita, poikkeamat, kaikkien osaaminen käyttöön
- **Valmennuksesta käytäntöön & täytäntöön**
 - Muutoksen tuki esihenkilöityölle
 - Valmennuksen kustannukset voidaan kohdentaa valmistelurahoituksesta (mikäli emme käytä rahoitusta vuoden 2023 aikana joudumme palauttamaan saatua rahoitusta)

5. Johtopäätökset

Tarkennus osion aiheesta

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

5.1 Yhteinen näkemys alueen tilanteesta (neuvottelusta)

Tarkennus osion aiheesta

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Yhteinen näkemys alueen tilanteesta

- Tämä osio täytetään neuvotteluissa

5.2 Vaikutukset STM ja SM selvityksiin

Tarkennus osion aiheesta

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Vaikutukset STM ja SM selvityksiin

- Mahdolliset vaikutukset STM ja SM selvityksiin

5.3 Mahdolliset toimenpidesuosituksset

Tarkennus osion aiheesta

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Mahdolliset toimenpidesuosituks

VM:n ja STM:n suositusehdotukset:

1. Alueen on jatkettava toiminnan uudistamista.
2. Alueen on vauhditettava päätöksentekoa toimintansa uudistamiseksi.
3. Alueen on selkeytettävä palvelurakennetta ja palveluverkkoa sekä lisättävä digitaalisten palveluiden käyttöä.
4. Alueen väestöennusteet ja aluerakenteen muutokset huomioiden alueen palveluverkkoa on kevennettävä vastaamaan palvelutarpeiden mukaista saatavuutta ja kustannusvaikuttavuutta.
5. Alueen on tunnistettava, suunniteltava sekä toimeenpantava tarvittavat toimet vuokratyön käytön vähentämiseksi.
6. Alueen on nopeutettava ja vahvistettava YTA-yhteistyötä.

SM:n suositusehdotukset:

1. Alueen on jatkettava toiminnan uudistamista.
2. Onnettomuuksien määrää tulee vähentää tehokkaasti ja tulipalojen määrä tulee puolittaa vuoteen 2030 mennessä. Hyvinvointialueiden tulee onnettomuuksien ehkäisytyössä kiinnittää huomiota laadun ja vaikuttavuuden vahvistamiseen.
3. Hyvinvointialueiden tulee parantaa toimintavalmiutta alueella toimintaympäristön riskejä vastaavalle tasolle.
4. Hyvinvointialueiden pelastustoimien tulee varmistaa, että väestönsuojeluun varautumiseen kohdenneet resurssit ja osaaminen ovat riittävät ja suuntautuvat lakisääteisten tehtävien toteuttamiseen.
5. Hyvinvointialueiden tulee kiinnittää erityistä huomiota pelastusalan työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen.

5.4 Jatkotoimenpiteistä sopiminen

Tarkennus osion aiheesta

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Jatkotoimista sopiminen

- Seurattavat asiat ja seurantatapa

6. Tilaisuuden päätös

KIITOS!

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Liite 2: Alueen yleistilanne

Talousennusteiden mukaisesti lähes kaikki hyvinvointialueet tulevat tekemään alijäämäisen tuloksen ensimmäisenä toimintavuotenaan. Hyvinvointialueet ovat vastuussa lakisääteisten sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävien järjestämisestä. Hyvinvointialueiden väestön palvelutarpeet ja henkilöstön saatavuushaasteet huomioiden hallitusohjelma ei tosiasiallisesti vastaa hyvinvointialueiden rahoitustarpeeseen, mikä osaltaan vaarantaa vakavasti sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä pelastustoimen palveluiden järjestämistä. Hyvinvointialueiden arviointimenettelyyn joutumisen kriteereitä tulee tarkastella uudelleen. Lisäksi hyvinvointialuelain 123 §:n muuttaminen siten, että jo yksi lisärahoitusmenettely voi johtaa arviointimenettelyyn, tulee tarkastella uudelleen.

Hallitusohjelman leikkauskohteet työttömyysturvaan, sen lapsikorotukseen ja asumistukseen voivat aiheuttaa kohtuuttoman tilanteen pienituloisille, etenkin lapsiperheille. Hallitusohjelman mukaisten sosiaaliturvaleikkausten myötä tarve sosiaalihuollon palveluille kasvaa.

Hallitusohjelman tavoite "*perusterveydenhuollon saatavuuden parantaminen ja hoitojonojen purkaminen uuden Kela-korvausmallin avulla*" edellyttää hoidon tarpeen arvioinnin yhdenmukaisuutta ja pysymistä hyvinvointialueen vastuulla, jotta toiminta on vaikuttavaa, eikä aiheuta osaoptimointia. Myös vuokralääkäritoimintaa tulee arvioida uudelleen.

Lisäksi toiveena on, että hallituskauden aikana täsmennetään hyvinvointialueiden ja kuntien välisiä vastuita yhdyspintatoiminnoissa esimerkiksi hyvinvoinnin ja terveyden sekä työllisyyden edistämisen palvelukokonaisuuksissa.

Lopuksi todetaan, että hallitusohjelman toteuttamisessa tulee muistaa kansallinen toimintaympäristön muutos, joka on huomioitava valmiuden ja varautumisen alueellisessa suunnittelussa.

Liite 3: Hyvinvointialueen tilannekuvaraportin sekä asiantuntija-arvioiden keskeiset nostot

Sosiaalipalvelujen saatavuudessa on haasteita, mikä osin kuvastaa paitsi henkilöstöpulaa myös riittämätöntä integraatiota sekä sosiaali- ja terveystalouden välillä että perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välillä. Erityinen huoli on ikääntyneiden palveluista. Palvelujärjestelmän kestävyttä haastavat väestön väheneminen ja siihen liittyvä ikääntyminen. Erityishuomiota edellyttää myös työkyvyttömyyden merkittävä kasvu. Henkilöstön rekrytointitarve kasvaa palvelutarpeiden kasvun myötä. Kuilu henkilöstön vaikeutuvan saatavuuden ja palvelutarpeiden kasvun välillä on jyrkemmänemässä.

Henkilöstöresurssit painottuvat raskaampiin palveluihin, mikä haastaa palvelurakenteiden keventämistä. Tämä kuvastaa tarvetta uudelleenorganisoida henkilöstöresursseja huomioiden alueen koko palvelujärjestelmä ja tarvelähtöiset palvelukokonaisuudet. Systemaattinen ja laaja-alainen uudistustyö taloudellisesti kestävä toiminnan varmistamiseksi on käynnistymässä ja UTV –ohjelman mukaiset strategisen tason muutokset ovat konkretisoitumassa. Hyvinvointialue on strategisesti sitoutunut tasapainoiseen talouteen. Ajankohtainen sotehenkilöstöön liittyvä haaste on lisääntyvä kalliin vuokratyövoiman käyttö. Tässä hyvinvointialueen on hyvä ottaa käyttöön kaikki mahdolliset keinot tilanteen parantamiseksi ja lisätä yhteistyötä YTA-alueella.

Havainnot kumuloituvat päätöksenteon kyvykkyyteen ja yhteiseen tahtotilaan hyvinvointialueella ja suhteessa alueen muutos- ja kehittymisnäkyymiin ja palvelutarpeiden muutoksiin. Kustannusvaikuttavuuden vahvistamiseksi hyvinvointialueen henkilöstö- ja toimintaorganisaation tarkastelu on välttämätöntä liikkeenluovutuksen edellyttämien ratkaisujen jälkeen. Palvelutoiminnan vaikuttavuuden vahvistamisessa TKIO toiminnan organisointi HVA ja YTA kokonaisuudessa odottaa toimintaa vahvistavia ratkaisuja sosiaalihuollon ja terveydenhuollon kehittämistarpeiden sekä integroituvan sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämiseksi. Aloitettua palveluverkon selkeyttämistä ja siihen liittyvää kiinteiden palvelupisteiden, liikkuvien ja digitaalisten palvelukokonaisuuksien rakennetta sekä sähköisen asioinnin kehittämistä on välttämätöntä edistää kevään 2023 neuvotteluissa esitetyn mukaisesti.

Onnettomuuksien ehkäisytehtävien palvelutason toteutuminen: Turvallisuusviestinnän tavoitavuus väestöstä oli 21 prosentin osuudella selvästi valtakunnallisen keskitason (12 %) yläpuolella. Vakavia henkilö- tai omaisuusvahinkoja aiheuttaneista paloista tutkittiin 75 prosenttia. Tahallisiksi tai tuottamuksellisiksi epäiltyjen palojen ilmoittamiskäytännössä poliisille on lisäksi kehittämistä. Onnettomuuksien ehkäisemiseksi tehtävää yhteistyötä on toteutettu laajasti. Valvontatehtävien osalta asetetut tavoitteet ylitettiin selkeästi.

Pelastustoiminnan palvelutason toteutuminen: Pelastustoiminnan toimintavalmiudessa on puutteita yhden riskiruudun (ongelmaruudun) kohdalla. Korjaavia toimenpiteitä on tehty ja vaikutuksia arvioidaan. Muilta osin pelastustoiminnan palvelutasossa tai palveluissa ei havaittu puutteita.

Väestönsuojelun palvelutason toteutuminen: Väestönsuojeluun varautumisen palveluissa ei ole havaittu merkittäviä puutteita. Kehitettävää löytyi muun muassa tila- ja kalustovarauksista.

Liite 4: Alueen muutosohjelmakokonaisuus

Esittelijät: hyvinvointialuejohtaja Tero Järvinen, hallinto- ja strategiapalveluiden toimialuejohtaja Tommi Niemi, sosiaalijohtaja Tanja Penninkangas, johtajaylilääkäri Kirsti Kähärä, johtajaylihoitaja Kaija-Riitta Suonsyrjä, pelastusjohtaja Harri Setälä, talusjohtaja Anu Helin

Palvelujen saavutettavuus ja saatavuus sekä palveluverkko

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen Uudistus-, tuottavuus- ja vaikuttavuus- ohjelma (jatkossa UTV-ohjelma) on valmistelu laaja-alaisesti yhdessä luottamushenkilöiden, virkajohdon ja henkilöstön kanssa.

UTV-ohjelman päätavoitteena on turvata väestön tarpeita vastaavat, kustannustehokkaat ja vaikuttavat palvelut. Painopiste on palvelurakenteen keventämisessä, mikä on edellytys kustannuskehityksen hallinnalle ja resurssien riittävyyden varmistamiselle. Painopistettä siirretään ennaltaehkäiseviin, terveyttä ja hyvinvointia edistäviin sekä kotona asumista mahdollistaviin palveluihin.

UTV- ohjelman teemat ovat:

- tasapainoinen ja tarkoituksenmukainen palveluverkko ja -tarjonta,
- henkilöstön saatavuuden varmistaminen ja hyvinvoiva henkilöstö,
- tukipalvelujen ja hallinnon uudistaminen,
- digitalisaation ja teknologian hyödyntäminen sekä
- palveluiden integraatio ja vaikuttavuus.

Hyvinvointialueen toimintaympäristön reunaehdoiksi on tunnistettu palvelutarpeen kasvuun, rahoituksen riittävyyteen ja henkilöstön saatavuuteen liittyvät haasteet sekä niiden suhde palvelujen järjestämismahdollisuuksiin. Kaikki edellä kuvatut reunaehdot edellyttävät työn tuottavuuden kasvattamista.

Työvoiman saatavuus ja riittävyys

Hyvinvointialueella on merkittäviä haasteita henkilöstön saatavuudessa. Organisaatio on paikoin aliresurssoitu, mikä voi johtaa henkilöstön uupumiseen ja vaarantaa palveluiden lakisääteistä järjestämistä.

Hoitohenkilökunnan saatavuus ei ole olennaisesti parantunut. Tällä hetkellä täyttämättömiä tehtäviä on noin 170, eniten vajetta esiintyy ikäpalveluissa. Lääkäreistä on eniten pulaa sote-keskuksissa, etenkin pohjoisella alueella. Suurin vajuus on sote-keskusten pitkäaikaisista lääkäreistä, jolloin hoidon jatkuvuuden ylläpitäminen on vaikeaa. Yksintyöskentely tai työskentely pienessä työryhmässä haastaa rekrytointia, millä on merkitystä myös palveluverkkokysymyksiin. Lääkäripulaa paikataan vuokralääkäreillä, mutta työn vaikuttavuus ei vastaa pysyvien lääkäreiden työn vaikuttavuutta.

Erityisalojen henkilöstö on 1/3 koko hyvinvointialueen henkilöstöstä. Erityisalojen henkilöstövajeella on huomattava vaikutus lakisääteisten palveluiden järjestämiseen sekä palvelu- ja hoitoprosessien toteutumiseen. Sosiaalityöntekijöistä on erityisen kova puute vammaispalveluissa, lastensuojelussa ja lapsiperheiden palveluissa. Erityisen huolestuttavana alueella

näyttäytyy psykologien puute, mistä johtuen henkilöstömitoitukset eivät täyty lasten ja nuorten psykologipalveluissa.

Sote- ja pelastusalan henkilöstön riittävyyden ja saatavuuden turvaamiseksi käynnistetään Hyvän työn ohjelma, joka sisältää strategisessa tiekartassa 2022–2027 ehdotettuja toimenpiteitä. Ohjelman tavoitteena on helpottaa sosiaali- ja terveysalan henkilöstövajetta ja lisätä alan veto- ja pitovoimaa. Tässä ovat apuna mm.

- riittävät koulutusmäärät ja eettinen kansainvälinen rekrytointi,
- koulutuksen sisältöjen kehittäminen,
- työnjaon ja työn organisoimisen uudistaminen,
- teknologisten ratkaisujen monipuolinen hyödyntäminen sekä
- työssä jaksamisen ja hyvän työn edellytysten parantaminen eri keinoin Suomessa.

Tavoitteeksi on asetettu työkykyjohtamisen tehostaminen ja työssäolopäivien lisääminen. Erittäin tärkeää on tehdä tiivistä yhteistyötä ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen kanssa eri alan ammattilaisten saatavuuden parantamiseksi. Lisäksi on huomioitava, että palveluverkon tiivistäminen parantaa henkilöstön osaamista ja moniammatillisuutta ja edistää työhyvinvointia.

Hoitohenkilökunnan saatavuuden parantamiseksi on luotu urapolkumalli, minkä odotetaan lisäävän työn mielekkyyttä. Hoitohenkilökunnan työpanosta ostetaan jonkin verran henkilöstövuokrausyrityksiltä. Vuokratyövoiman käyttöä pyritään jatkossa vähentämään kehittämällä varahenkilötoimintaa.

Lääkäreiden osalta sairaalassa on paras rekrytointitilanne operatiivisilla aloilla. Osaamisen ja koulutuksen turvaaminen on lääkäreiden paras rekrytointikeino. Etelä-Pohjanmaa on osallistunut tiiviisti lääkäreiden perusopetukseen jo pitkään, samoin erikoislääkärinkoulutukseen. Lääkäreiden koulutuksessa tehdään jatkuvaa YTA-alueen yhteistyötä. Syyskuun alussa on otettu käyttöön EVAL-appi erikoistumispaikkojen ilmoittamiseen ja hakuun.

Sosiaalityöntekijöiden saatavuuden parantamiseksi ollaan luomassa sosiaalityöntekijöiden urapolkumallia yhteistyössä YTA-alueen kanssa. Lisäksi hyvinvointialueelle suunnitellaan sosiaalityön maisteriohjelman toteuttamista ja sote-vaikuttavuuden professuuria sosiaalityöntekijöiden saatavuuden parantamiseksi.

Sote-integraation ja vaikuttavuuden edistäminen

Hyvinvointialueen organisaatorakenne tarkastellaan uudelleen integraationäkökulmasta. Organisaation leveyden ja korkeuden sekä päätöksentekorakenteen keventämisen tavoitteena on kohdentaa enemmän henkilöstöresurssia asiakastyöhön ja suoraviivaistaa toimintoja.

Perus- ja erityistason palveluita vahvistetaan uudistamalla palvelujen tuottamis- ja järjestämistapoja. Sote-integraatiota ja vaikuttavuutta pyritään edistämään merkittävästi kehittämällä sujuvia hoito- ja palveluketjuja erityisesti paljon palveluja tarvitseville. Lisäksi keskei-

set ydinprosessit määritellään, kuvataan ja toimeenpannaan palveluaukkojen ja päällekkäisen työn poistamiseksi. Rinnalla kehitetään laadun varmistamista, seuranta, mittaamista ja arviointia.

Sote-integraation ja vaikuttavuuden työkaluna kehitetään yhteistä asiakassuunnitelmaa ja yhteistä prosessia. Tavoitteena on, että sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnassa edistetään ratkaisuja, joiden avulla pystytään palvelemaan sekä sosiaali- että terveyspalvelujen asiakkaita ja toimintaa. Samalla huomioidaan 1.1.2024 uudistuva asiakastietolaki.

Integraatiotyötä priorisoitaessa tavoitteeksi on asetettu *"Turvallisesti kotoa kotiin"* – mallin luominen. Tavoitteena on sujuvoittaa sairaalassa tai sote-keskusten osastohoidossa olevien ikäihmisten koitutumista palveluiden piiriin eri toimialueiden yhteistyötä kehittämällä. Kehittämistyössä hyödynnetään meneillään olevan Ikäkoti-hankkeen, palliatiivisen hoito- ja palveluketjutyön sekä kotisairaalan yhdenmukaistamistyön tuloksia.

Hyvinvointialueen palveluiden kokonaisintegraatiota kehitetään myös digitaalisten palveluiden kautta OMAEP-alustalla. Tavoite on vahvistaa asteitta eri ikäisten asiakasohjauksen, vastaanottopalveluiden hoidon tarpeen arvioinnin, sote-tilannekeskuksen ja 116 117-neuvonnan yhteistyötä.

Digitalisaatio – automatiikka, tekoäly, etäpalvelut

Syksyllä 2023 on aloitettu erillinen digiprojekti, jonka tavoitteena on luoda Etelä-Pohjanmaalle toimiva digisotakeskus, joka tarjoaa kattavasti sekä sosiaali- että terveydenhuollon palveluja. Tavoitteena on, että digitaalisesta sote- ja perhekeskuksesta tulee ensisijainen asiakkaan palvelukanava hyvinvointialueelle. Digisotakeskus tukee ammattilaisia, jotka työskentelevät alueella kuten kotisairaalassa, kotihoidossa tai ympärivuorokautisen hoivan yksiköissä.

Digitalisaation painopisteiksi on määritelty järjestelmähankinnat (mm. RAI), ohjelmistojen integraatio, olemassa olevan tiedon ja robotiikan hyödyntäminen sekä digisotakeskuksen ja muiden etäpalvelujen voimakas kehittäminen. Kotihoitopalveluissa tullaan lisäämään etähoivalaitteiden käyttöä osana ikäihmisten kotihoitopalveluita.

Johtamisen tueksi otetaan käyttöön toiminnanohjausjärjestelmä. Tiedolla johtamisen hankkeessa pyritään laajamittaiseen tekoälyn hyödyntämiseen (mm. henkilöstöressurssin tai palvelutarpeen ennustamiseen – jopa hoidon tarpeen arviointiin).

Tiedolla johtamisen, analytiikan ja automatisoinnin osalta tavoitteena on toteuttaa tiedolla johtamisen tiekartan mukaisia toimenpiteitä, jotka parantavat tietotuotantoa kokonaisuudessaan. Raportoinnin ja analytiikkaratkaisujen osalta hyödynnetään tietoallasta, johon on koottu tietoa eri järjestelmistä. Tavoitteena on hyödyntää analytiikkaa päätöksenteossa, kyetä ennustamaan mm. resurssitarpeita ja mahdollistaa päätöksenteon tuki esimerkiksi kuntoutustarpeen ennustamisessa. Myös perusraportointiratkaisuja kehitetään esimerkiksi alueellisen palveluverkon analysointia varten.

Palvelutasopäätökset

Palvelutasopäätösluonnos on käsitelty turvallisuuslautakunnassa 21.9.2023. Luonnosversio on toimitettu aluehallintoviraston arvioitavaksi 22.9.2023.

Palvelutasopäätöksen valmistelussa on huomioitu aluehallintoviraston valtakunnallinen peruspalvelujen arviointi pelastustoimen nopean avun saannista vuodelta 2021. Siihen on toimenpide-ehdotuksena kirjattu, että pelastuslaitosten tulee tarkastella paikallisesti, miten sivutoiminen henkilöstö ja sopimuspalokunnat pystyvät tuottamaan pelastustoimen palveluita arkipäivisin, jolloin toimintaan osallistuva henkilöstö on pääsääntöisesti päivätöissä. Pelastustoimen tulee tarvittaessa kehittää toimintojaan niin, että pelastustoimen kiireelliset palvelut kyettäisiin turvaamaan arkipäivisin, mikäli paikallisesti havaitaan puutteita.

Sisäministeriö ei ole antanut hyvinvointialueelle pelastustoimen järjestämistä koskevia suosituksia vuosien 2021 ja 2022 hyvinvointialueneuvotteluissa. Myöskään kansallisia suosituksia ei ole tiedossa.

Valmius ja varautuminen

Hyvinvointialueen turvallisuuslautakunta on perustanut 22.6.2023 valmiuden ja varautumisen alueellista yhteistyötä varten yhteistyöryhmän, jossa on edustus alueen sosiaalihuollosta, terveydenhuollosta, pelastustoimesta, ympäristöterveydenhuollosta ja alueen kuntien varautumisesta. Myös Länsi- ja Sisä-Suomen YTA on perustanut YTA-tasoisesta valmiuden ja varautumisen yhteistyöryhmän.

Valmiuden ja varautumisen yhteistyöryhmän työskentelyn tavoitteena on yhtenäinen sosiaali- ja terveydenhuollon valmiussuunnittelu, alueellisen valmiussuunnitelman työstäminen, yhteisen tilannekuvan luominen sekä alueellisten erityispiirteiden huomioiminen.

Lisäksi Etelä-Pohjanmaalla toimii turvallisuusfoorumi, johon kuuluvat hyvinvointialueen edustajien lisäksi mm. kuntien edustajat, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Etelä-Pohjanmaan liitto, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, Pohjanmaan poliisilaitos, Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö, Suomen Punainen Risti ja Puolustusvoimat. Turvallisuusfoorumin vetovastuu siirtyy hyvinvointialueelle vuoden 2024 alussa.

Konkreettisina valmiuden ja varautumisen toimenpiteinä on toteutettu myös seuraavat toimenpiteet

- Evakuointisuunnitelmaan liittyen käytännön yhteistoiminnan harjoitus PAPU23
- Väestönsuojelun SM selvitys
- Väestöhälytynjärjestelmän kunnossapitosuunnitelma (kehittämishanke)
- Laajamittainen maahantulon (LAMA) huomioiminen väestön vastaanottamisessa (evakuointisuunnitelma)

Tukipalvelut

UTV- ohjelmassa käydään tukipalveluiden palvelut ja tuotantotavat järjestelmällisesti läpi ja palvelurakenne yhtenäistetään. Jokaisessa tukipalvelukokonaisuudessa tarkastellaan kokonaisuuksia, joissa voidaan tarkastella tuotantotapojen muutoksia, jotka tuovat kokonaissäästöjä. Oma tuotantona jatkavien tukipalvelujen palveluverkkoa tiivistetään näistä esimerkeinä ateriapalvelut, välinehuolto, hoitotarvikejakelu ja varastot.

UTV-ohjelmassa tunnistettiin palvelutuotannon kannalta kriittiset toiminnot, joiden tukipalvelujen tulee olla aina omaa tuotantoa. Mitä kauemmas toimintavarmuuden kannalta kriittisestä toiminnasta siirrytään, lisääntyy mahdollisuus ulkoistamiseen markkinoille tai hankintalain mukaisiin sidosyksiköihin. Näiden muutosten tulee tuoda kustannussäästöjä. Ateriapalveluissa hyvinvointialueella toimintoja on jo siirretty sidosyksikköön. UTV-ohjelmassa tilojen vähennystavoite on 20 % neliöiden osalta vuosina 2024–2026. To-teutuessaan tämä vähentää tukipalveluiden, esimerkiksi laitoshuollon tarvetta.

Talouden tasapainottaminen

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen talousarvio on vuodelle 2023 32,48 miljoonaa euroa alijäämäinen. Aluehallitus nimesi 20.9.2022 § 265 talouden tasapainottamistyöryhmän, joka linjasi 3.10.2022 kokouksessaan, että vuosille 2023–2026 laaditaan talouden tasapainottamisohjelma. Kevään 2023 alussa UTV-ohjelman lähtökohtaiseksi tavoitteeksi asetettiin 40 miljoonan sopeutuspaketin valmistelu.

Talouden ennuste on heikentynyt alkuperäisestä vuoden 2023 talousarviosta. Aikavälin 1–8/2023 talouden toteuman ja ennusteen perusteella arvioidaan, että alijäämän kokonaismäärä vuoden 2023 osalta on noin 38 miljoonaa euroa.

Aluevaltuusto hyväksyi 9.10.2023 UTV-ohjelman vuosille 2024–2026, jolla tavoitellaan noin 56 miljoonan kustannussäästöjä kyseisille vuosille.

- Vuodelle 2024 kohdentuvat kustannussäästöt: 15 000 000 euroa
- Vuodelle 2025 kohdentuvat kustannussäästöt: 28 000 000 euroa
- Vuodelle 2026 kohdentuvat kustannussäästöt: 13 000 000 euroa

Lisäksi UTV-ohjelmassa on linjattu seuraavasti:

- Vuosikatteen tulee kattaa poistot.
- Jotta hyvinvointialue turvaa lainanottovaltuudet ja mahdollisuuden investoida tulevina vuosina edellytyksenä on, että käyttötalouden tuloslaskelman vuosikate asettuu vuosina 2024–2026 tasolle 35–40 miljoonaa euroa.
- Negatiivinen vuosikate tarkoittaa automaattisesti, että hyvinvointialueella ei ole lainanottovaltuutta.

UTV-ohjelma rakentuu sisällöllisesti kahdesta toisiaan tukevasta osiosta. Osio 1 tähtää 56 miljoonan sopeutustoimiin, joita voi tarkastella rakenteellisina, taloudellisia säästöjä aikaansaavina keinoina. Osio 2 hyödyntää Valtioneuvoston 23.3.2023 myöntämän avustuksen toiminnan kehittämiseen ja vakiinnuttamiseen. UTV-ohjelma määrittelee tulevat kehityshankkeet. Avustuksen kokonaismäärä on 13 897 849 euroa ja avustus on käytettävissä 31.12.2025 mennessä.

Investoinnit 2025 - 2028

Vuosien 2025 -2028 investointiohjelmaa käsitellään talous- ja investointilautakunnassa 5.12.2023, aluehallituksessa 12.12.2023 ja aluevaltuustossa 18.12.2023.

Hyvinvointialueella on parhaillaan käynnissä lainanottovaltuusneuvottelut. Hyvinvointialue on päivittämässä investointiohjelmaa 2023–2026 (valtuustokäsittely 20.11.2023) sekä investointiohjelmaa 2024–2027 (valtuustokäsittely 20.11.2023). Päivitykset pitävät sisällään linjauksia (Seinäjoen perhekeskus Aallokko, Alavuden sotekeskus), joiden avulla hyvinvointialue pystyy määrittelemään ministeriöiden suuntaan tavoitteensa vuoden 2024 lainanottovaltuuden osalta. Investointiohjelma 2024–2027 päivitetään välttämättömyysperiaatetta noudattaen. Lisäksi Toimitilat 2040-hankeen osalta tehtävät päätökset vuonna 2024 määrittelevät ratkaisevasti tulevien vuosien investointitasoa.

Liite 5: Alueen erillinen oma nosto

Taloustaitaja-valmennus

Hyvinvointialue on luonut oman Taloustaitaja-valmennuksen taloustaitojen vahvistamiseksi niin koko henkilöstölle kuin esihenkilöille. Taloustaitaja-talousvalmennus tuo talousjohtamisen käytäntöön ja vahvistaa UTV-ohjelman toimeenpanoa.

Valmennusosion jälkeen järjestetään taloustaitajatunnit, joilla käydään läpi toimialueen erityiskysymyksiä talousjohtajan, controller-palveluiden taluspäällikön ja vastucontrollerin johdolla. Toiminnoista nostetaan esille vaihtoehtoiset tavat toimia (esim. tarvikkeiden vanheneminen, lääkehoidolliset asiat, eri prosesseissa olevat päällekkäisyydet, jotka aiheuttavat kustannuksia). Taloustaitajatunneille osallistuvat myös henkilöstöhallinnon edustajat, joiden johdolla käydään läpi toimialueen keskeisimmät henkilöstöhallinnon tunnusluvut ja "Vinkit, näin johdan henkilöstöasioita taloudellisesti". Myös hankintapalveluiden ajankohtaiset asiat & teemat käydään tunneilla läpi. Toimialueet määrittelevät osallistujat kyseisille tunneille.

Liite 5: Alueen erillinen oma nosto

Taloustaitaja-valmennus

Hyvinvointialue on luonut oman Taloustaitaja-valmennuksen taloustaitojen vahvistamiseksi niin koko henkilöstölle kuin esihenkilöille. Taloustaitaja-talousvalmennus tuo talousjohtamisen käytäntöön ja vahvistaa UTV-ohjelman toimeenpanoa.

Valmennusosion jälkeen järjestetään taloustaitajatunnit, joilla käydään läpi toimialueen erityiskysymyksiä talousjohtajan, controller-palveluiden taluspäällikön ja vastucontrollerin johdolla. Toiminnoista nostetaan esille vaihtoehtoiset tavat toimia (esim. tarvikkeiden vanheneminen, lääkehoidolliset asiat, eri prosesseissa olevat päällekkäisyydet, jotka aiheuttavat kustannuksia). Taloustaitajatunneille osallistuvat myös henkilöstöhallinnon edustajat, joiden johdolla käydään läpi toimialueen keskeisimmät henkilöstöhallinnon tunnusluvut ja "Vinkit, näin johdan henkilöstöasioita taloudellisesti". Myös hankintapalveluiden ajankohtaiset asiat & teemat käydään tunneilla läpi. Toimialueet määrittelevät osallistujat kyseisille tunneille.

Liite 6: Toimenpidesuositus ehdotukset Etelä-Pohjanmaa

VM:n ja STM:n suositusehdotukset:

1. Alueen on jatkettava toiminnan uudistamista.
2. Alueen on vauhditettava päätöksentekoa toimintansa uudistamiseksi.
3. Alueen on selkeytettävä palvelurakennetta ja palveluverkkoa sekä lisättävä digitaalisten palveluiden käyttöä.
4. Alueen väestöennusteet ja aluerakenteen muutokset huomioiden alueen palveluverkkoa on kevennettävä vastaamaan palvelutarpeiden mukaista saatavuutta ja kustannusvaikuttavuutta.
5. Alueen on tunnistettava, suunniteltava sekä toimeenpantava tarvittavat toimet vuokratyön käytön vähentämiseksi.
6. Alueen on nopeutettava ja vahvistettava YTA-yhteistyötä.

SM:n suositusehdotukset:

1. Alueen on jatkettava toiminnan uudistamista.
2. Onnettomuuksien määrää tulee vähentää tehokkaasti ja tulipalojen määrä tulee puolittaa vuoteen 2030 mennessä. Hyvinvointialueiden tulee onnettomuuksien ehkäisytyössä kiinnittää huomiota laadun ja vaikuttavuuden vahvistamiseen.
3. Hyvinvointialueiden tulee parantaa toimintavalmiutta alueella toimintaympäristön riskejä vastaavalle tasolle.
4. Hyvinvointialueiden pelastustoimien tulee varmistaa, että väestönsuojeluun varautumiseen kohdennetut resurssit ja osaaminen ovat riittävät ja suuntautuvat lakisääteisten tehtävien toteuttamiseen.
5. Hyvinvointialueiden tulee kiinnittää erityistä huomiota pelastusalan työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen.